TRST, torek
7. aprila 1959
Leto XV. - Št. 83 (4237)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 30 lir
Tel.: Trst 94-638, 93-808, 37-338 . Gorica 33-82
Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podružnica GORICA: Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. — Tel. 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — MALI OGLASI: 30 lir beseda. NAROČNINA: mesečna 480 lir — vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir — FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 30 din, mesečno 250 din — Nedeljska: letno 1.440, polletno 720, četrtletno 360 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5376 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-1., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

Vlada bo v četrtek razpravljala o zahtevah drž. uslužbencev

Jutri bo Segni ponovno sprejel zastopnike štirih sindikatov

Protipredlogi CGIL in avtonomnih sindikatov - Togliattijev govor v Benetkah - Še dva Fanfanijeva govora in Morovi izgovori - Danes se ponovno sestane parlament

(Od našega dopisnika)

RIM, 6. — Seja vlade, na kateri bodo končno vendarle razpravljali o zahtevah državnih nameščencev, bo v četrtek. Zaradi tega Segni ne bo imel predvidenega sestanka z zastopniki štirih sindikatov jutri, temveč v sredo. Istega dne bo avtonomnih sindikatov CISAL, UMSA in šolskih sindikatov.

Vodilni odbor federacije državnih uslužbencev CGIL je danes odobril dokončno besedilo protipredlogov v odgovor na petkove Segnijeve ponudbe. Ti protipredlogi so naslednji: 1. sedemdesetotni povišek od 1. julija lanskega leta, 2. prvi povišek na podlagi gibljive lestvice za znesek 40 tisoč lir, 2. prilagoditev gibljivih lestvic na indeks življenjskih stroškov, 3. povišek družinskih doklad za 1.500 lir za ženo, starše in otroke, ki so mlajši od 14 let, za 2000 lir pa za otroke od 14 do 24 let, če so dijaki, 4. podoben ukrep prilagoditve in družinskih doklad mora veljati tudi za upokojence, 5. rešitev vprašanja periodičnih poviškov (priznanje službe izven staleža itd.), 6. takojšnja pogajanja glede kreditve pravnega staleža mezdnih uslužbencev in za uvedbo dodatnih staležev. Obenem poziva CGIL vse državne uslužbence, naj bodo še vedno pripravljeni na morebitno stavko, če odločilni sestanek s predsednikom vlade ne bo imel zadovoljivega izida.

Tudi skupni odbor avtonomnih sindikatov je danes objavil naslednje minimalne zahteve: 1. avtomatična prilagoditev plač indeksu «ISTAT» za življenjske stroške, ki je sestavljen za industrijo in trgovino, 2. izvajanje tega načina za razlike od najmanj 50.000 lir in 3. 50 odstotno upoštevanje indeksa za življenjske stroške glede tistega dela, ki presega 50.000 lir.

Jutri se bo ponovno sestal parlament — prvič po velikonočnih praznikih. Poslanci bodo razpravljali v prihodnjih dneh o zakonskem načrtu, na podlagi katerega naj bi se razširil obvezno zavarovanje proti invalidnosti in starosti tudi na obrtnike in njihove družinske člane.

Senat pa, ki bo imel jutri na dnevnem redu samo vprašanja in interpelacije, bo v sredo razpravljal o zaključnem poročilu glede parlamentarne preiskave afere Giuffre.

Zunanjepolitična komisija poslanske zbornice pa je sklicana v petek 10. t. m. Predvideva se, da bo govoril zunanji minister Pella, ki bo obvestil komisijo o stališču vlade glede nekaterih najvažnejših mednarodnih vprašanj. Ni še znano, ali bo odgovoril na zahtevo KPI in PSI glede protiustavnega sporazuma o atomskih izstrelkih.

Togliatti je v nedeljo govoril v Benetkah — kot je bilo napovedano — proti oporiščem za atomske izstrelke v Italiji. Poudaril je, da atomski izstrelki niso obrambno orožje, temveč samomorilno. Toda večji del govora je posvetil tudi drugim vprašanjem, med katerimi so: začetek priprav na IX. kongres KPI; vprašanje, zakaj je propadel poskus Fanfanijevega integralizma, in — ali je sedanje stanje boljše ali slabše od prejšnjega; govoril je dalje o monopolih in o nujnosti, da se ustvari resnična katoliška levica, ki bi omogočila sodelovanje med vsemi ljudskimi silami pri pobijanju velikih monopolov.

V Perugi in v Gaioleu se je v nedeljo zopet oglasil Fanfani. Ponovil je v bistvu tisto, kar je že v soboto povedal v Arezzu, t. j. da namerava ponovno začeti z borbo proti sedanjemu vodstvu krščanske demokracije. Govoril je sicer posredno, vendar je bilo jasno, da hoče precej razločno povedati, naj se sedanji prvaki pripravljajo na bitko.

Fanfaniju sta odgovorila sedanji politični tajnik KD Moro z govorom v Bariju in Gui v Tridentu. Moro se je izgovarjal, da je pravzaprav današnja politika KD nekaka centristična linija ter da ustanovitev sedanje vlade pomeni enostransko dejanje, ki ne vključuje zavezništva desničarskih z njihovimi pogoji vred.

V sedanjem in nadaljnjem procesu sporov in protislovij v KD pa je nadvse važno zasedanje glavnega odbora katoliških delavcev ACLI, ki se je danes zaključilo. V izjavi, ki jo je glavni odbor sprejel, se namreč indirektno poudarjajo Fanfanijeve zahteve. Neki vidni zastopnik demokristjanske levičarske struje «Obnova» pa je za jutri sklical na sestanek parlamentarce te struje, ki bodo razpravljali o notranjem položaju v KD spričo prihodnjega kongresa. Tudi ta sestanek bo prav gotovo v skladu s Fanfanijevo politiko.

Glede delovanja drugih strank pa je potrebno omeniti, da se bo jutri sestalo vodstvo socialistične parlamentarne skupine v senatu, kjer se bodo na novo razdelile odgovornosti. Verjetno je, da bo tudi odslej skupino vodil senator Alberti; če pa bo odklonil, bo njegov naslednik verjetno senator Barnabeschi. Prav tako se bosta jutri sestali ponovno delegaciji PSI in MUIS zaradi pogajanj glede vstopa MUIS v PSI.

V Neaplju pa bo zadnji sestanek obeh monarhističnih delegacij, da bi tudi formalno sklenili združitev v novo monarhistično stranko.

A. P.

Pella odpotoval iz New Yorka

NEW YORK, 6. — Italijanski zunanji minister Pella je prišel sinoči iz Washingtona v New York, kjer je danes predsedoval otvoritvi italijanskega zavoda za kulturo. Med raznimi osebnostmi so bili navzoči tudi guverner države New York Rockefeller, predstavnik župana Wagnerja in državnega departmaja. Ob otvoritvi je imel minister Pella priložnostni govor.

Pozneje je Pella sprejel bivšega ravnatelja Marshallovega načrta Hoffmana, ki je sedaj predsednik posebnega sklada OZN za nezadostno razvita področja. Pri razgovoru je bil navzoč tudi italijanski poslanik pri OZN. Takoj nato je Pella odpotoval z letalom v Evropo.

Pred odhodom iz Nem Yorka je Pella izjavil časnikarjem, da je prepričan, da je svet NATO «delal za mir».

Tassov komentar o načrtu socialdemokratov

MOSKVA, 6. — Sovjetska agencija TASS je objavila komentar ob načrtu o združitvi Nemčije, ki ga je v drugi polovici marca objavila zahodnonemška socialdemokratska stranka. V komentarju je rečeno, da pomeni ta načrt «ne glede na nedoslednost in pomanjkljivost pomemben prispevek k splošni razpravi o združitvi Nemčije».

Načrt socialdemokratske stranke Nemčije — je rečeno v komentarju — v marsičem odgovarja pogojem, ki so nastali v Nemčiji, in izhaja iz dejstva, da obstajata dve nemški državi. Z druge strani, piše TASS, so voditelji stranke, sicer z obotavljanjem priznali, da ni mogoč nikakršen napredek pri združevanju Nemčije, ker zadeve ne vzamejo v lastne roke Nemci. Pozitiven moment v načrtu je tudi dejstvo, da se stranka zavzema za pogajanja med obema nemškima vladama.

Nasprotno pa je te postavke, kakor rečeno v komentarju, težko vskladiti s sklicevanjem socialnih demokratov na pomembnost štirih velesil za rešitev nemškega vprašanja in na to, da bi te velesile opravile določeno vlogo. «Ni težko videti, da te akcije velesil pomenile onemogočanje vzdevanja nemškega naroda pri združevanju njegove države,» je rečeno v komentarju. Po sovjetskem mnenju načrt tudi ne omenja najvažnejšega vprašanja, kdaj bo sklenjena mirovna pogodba z Nemčijo, in dejstva, da je ena glavnih ovir za združitev obnavljanje nemškega militarizma v Zahodni Nemčiji. Toda kljub tem pomanjkljivostim — je rečeno v komentarju — ima ta načrt tudi mednarodni pomen, ker vsaja več postavk, ki bi utegnile postati predmet za razpravo med prizadetimi državami.

Časopis «Neues Deutschland» pa je enotna socialistična stranka Vzhodne Nemčije predlagala v pismu socialnim demokratom, da bi se vodstvi obeh strank sestali in se pogovorili o boju proti nemškemu militarizmu, o mirovni pogodbi in ponovni združitvi Nemčije.

Vodstvo socialdemokratske stranke pa javlja danes, da je predlog zavrnilo.

Adenauer pojde v London?

BONN, 6. — Predstavnik zvezne vlade je danes izjavil, da spada morebitni obisk Adenauerja v Londonu «v okvir možnosti».

Predstavnik je dalje izjavil, da bo Adenauer v sredo odpotoval v Cadenabbio na počitnice in bo tam ostal do konca aprila. Morebitni obisk v Londonu je mogoč po teh počitnicah.

Po mnenju diplomatskih krogov je Adenauer morebitni obisk v Londonu predlagal v svojem privatnem pismu, ki ga je poslal Mac Millanu v odgovoru na prejšnje Mac Millanovo pismo.

Danes pa se je Adenauer dolgo razgovarjal z zunanjim ministrom von Brentanom, ki se je predčasno vrnil iz Washingtona, da poroča kancleriju o sestanku zunanjih ministrov in o zasedanju sveta NATO.

Posvetovanje diplomatov pri Titu

BRIONI, 4. — Predsednik republike maršal Tito je sprejel danes na Brionih velepostanike v Veliki Britaniji, Avstriji, Romuniji in Iraku, Ivo Vejvodo, Jožeta Zemljaka, Franca Hočevarja in Nijaza Dizdarevića, ki so pred dnevi prispeli na posvetovanje v Beograd. Pri sprejemu je bil navzoč tudi državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović.

Novo napredovanje KP Francije pri volitvah za «velike volivce»

V nedeljo izvoljeni «veliki volivci» bodo v še večji meri vplivali na tak izid senatnih volitev, kakršnega je hotela vlada preprečiti - Debré se posvetuje in sklepa koalicije

PARIZ, 6. — Pri včerajšnjih volitvah za določitev dodatnih «velikih volivcev» so v Parizu prevladali komunisti. Dobili so 900 mest proti 713, ki jih je dobila zveza za novo republiko; neodvisni so dobili 651 velikih volivcev, socialisti 279, republikanski center 124, MRP 98, zveza demokratičnih sil pa 31.

Na področju okoli Pariza, t. j. v departmaju Seine-Et Oise, so na prvem mestu tako imenovani zmerni (747 velikih volivcev); sledijo jim stranke levega centra (566, od katerih 152 radikalov), KP (559), zveza za novo republiko (527), MRP (380) in SFIO (356).

Komunistična stranka znova vodi tudi v Marseillu z 259 proti 248 za SFIO, 119 za neodvisne in 54 za zvezo za novo republiko. Prav tako vodi v Le Havru z 78 izbranimi proti 32 neodvisnim, 27 ZNR, 9 MRP, 9 SFIO, 9 republikanski center. V Toulosi sledi KP takoj za SFIO: 60 proti 73. Sledijo ZNR z 59, zveza demokratičnih sil s 73, neodvisni s 15, MRP s 14 in radikali s 7. V Lionu so zmagali radikali skupno z zavezniki, ki so dobili 163 velikih volivcev. Sledi jim KP z 92 in radikali s 85. V Lillu so zmagali socialisti z 82 proti 44 ZNR in 38 KP. V Strasburgu je dobila MRP z 78, medtem ko jih ima ZNR 50, KP pa 33. Golistična zveza za novo republiko (ZNR) pa je zmagala samo v enem velikem mestu, v Bordeauxu, kjer je dobila 220 velikih volivcev proti 144 komunistom, 31 neodvisnim in 25 različnim.

Dokončni podatki o včerajšnjih volitvah niso še objavljeni. Pripomniti je treba, da je od 80.000 včeraj izvoljenih velikih volivcev pripadlo 63 tisoč občinam, ki imajo manj kakor 2.500 prebivalcev, kjer so glasovali z zelo zapletenim večinskim sistemom.

Na podlagi podatkov se lahko reče, da so včerajšnje volitve potrdile usmeritev volivcev, ki se je pokazala pri upravnih volitvah 8. in 15. marca: center in levi center skupno s SFIO sta največ trpela. Zveza za novo republiko prepušča mesto tradicionalnim konservativnim krokom, t. j. neodvisnim, kmetom in tako imenovanim zmernim KP se je znova močno uveljavila zlasti v velikih mestih v škodo socialistov in radikalov. Poleg tega je KP Francije povečala število svojih glasov v primerjavi z letom 1956 pri delnih volitvah v Ardenih, ki so se ponovile zaradi razveljavitve prejšnjih rezultatov. Kandidat zveze za novo republiko je samo za las premagal komunističnega kandidata.

Včeraj izvoljenih 80.000 «velikih volivcev», ki so jih izvolili v 39.000 občinah, ne sestavljajo celotnega števila volivcev, ki bodo 26. aprila izvolili 255 senatorjev. Dodati jim je treba še poslance, generalne svetovalce in vse člane občinskih svetov za občine, katerih število prebivalcev gre od 9.000 do 30.000. Skupno znaša število velikih volivcev 108.286.

Očitno je, da bodo včeraj izvoljeni veliki volivci v še večji meri vplivali na politično barvo novega senata. Vlada je že sedaj zaradi tega zaskrbljena. Predsednik vlade Debre se je danes razgovarjal o tem z notranjim ministrom Bertholnom in z devetimi nadprefekti Francije. Govori se, da skuša Debre doseči, da bi za izvolitev 22 senatorjev departmaja Seine ustvarili koalicijo velikih volivcev zveze za novo republiko, neodvisnih, MRP in republikanskega centra. Začela so se že pogajanja. Golistični list «Paris - Presse» poudarja nocoj, da imajo te stranke vso korist, da skleneio koalicijo ne samo na področju Seine, pač pa tudi drugod, in dodaja, da bi v nasprotnem primeru spet prišla v ospredje.

—«»—

Prva seja ciprske vlade

NIKOZIJA, 6. — Danes je bila prva seja ciprske prehodne vlade, ki ji predseduje Makarios. Nadškof je tudi zunanji minister vlade. V tej vladi je sedem Grkov in trije Turki. Na otvoritveni seji so govorili guverner Foot, Makarios in voditelj ciprskih Turkov Kučuk, ki je podpredsednik vlade.

Guverner Foot je izjavil, da je najvažnejša naloga za prihodnost pokazati svetu, da sta «dobra volja in pravičnost močnejša od sovraštva in nasilja». Pozval je novo vlado, naj se stalno trudi za medsebojno razumevanje.

Nadškof Makarios je izrekel optimizem glede prihodnosti nove države ter pozval na enotnost in sodelovanje obeh skupnosti na otoku. Poudaril je, da želijo Grki živeti składno in bratsko s turško manjšino. Dr. Kučuk pa je med drugim izjavil: «Če želimo delati za blaginjo turške skupnosti, ne bomo pozabili splošnih interesov Cipra in bomo brez pridržkov sodelovali na vseh področjih, kjer bo šlo za splošne koristi.»

Pred začetkom seje je množica z navdušenjem pozdravila ministra za promet in za delo, ki sta bila člana EOKA in ju je angleška policija dolgo zaman iskala.

Danes je bilo v Nikoziji tudi prvo zborovanje politične stranke, ki bo naslednica organizacije EOKA. Stranka nosi ime «EDMA» (Demokratična fronta za preporod). Izvoljen je bil osrednji odbor petih članov, med katerimi so trije bivši člani organizacije EOKA, ki jih je angleška policija iskala. Osrednji odbor je poslal brzojavko nadškofu Makariosu in obljubil popolno podporo stranke pri prizadevanjih za graditev nove ciprske republike.

—«»—

PEKING, 6. — Agencija «Nova Kitajska» javlja, da je danes prišla v Peking delegacija KPI, ki jo vodi Giancarlo Pajetta. Nocoj so na čast delegaciji priredili večerjo.

Pred novim Mac Millanovim potovanjem v prestolnice treh zahodnih držav?

Omenja se tudi možnost njegove pobude za skupen sestanek z Eisenhowerjem, De Gaullom in Adenauerjem - Tudi Montgomeryjevo potovanje v Moskvo, ki ga je vlada odobrila, spada v okvir prizadevanj, da se najde podlaga za pogajanja

LONDON, 6. — Predstavnik Foreign Officea ni hotel komentirati pisanja nekaterih listov, da je v zadnjem času prišlo do napetosti v odnosih med Veliko Britanijo in Zahodno Nemčijo. Izjavil je, da ni njegova naloga komentirati teh govoric. Ko so ga vprašali, ali se vedno velja vabilo kancierju Adenauerju, naj obišče Veliko Britanijo, je predstavnik odgovoril: «Že večkrat smo potrdili, da je kancler Adenauer vedno dobrodošel med nami.»

Na vprašanje, kaj je z zadevo z osebnim Adenauerjevim pismom, ki ga je te dni poslal Mac Millanu kot odgovor na prejšnje Mac Millanovo pismo, je predstavnik izjavil, da gre za «zaupno izmenjavo osebnih misli». Dodal je, da je po zadnjem Mac Millanovem potovanju v Bonn, Pariz in Washington bilo izmenjanih več osebnih pisem med Mac Millanom in Adenauerjem, Eisenhowerjem in De Gaullom.

Medtem se zdi, da dozoreva v Londonu ideja o novi Mac Millanovi pobudi. Govori se, da bo Mac Millan spet potoval v zahodne prestolnice. Nekateri komentatorji pa omenjajo tudi britansko zamisel o morebitnem sestanku zahodnih predsednikov vlad Eisenhowerja, Mac Millana, De Gaulla in Adenauerja.

Selwyn Lloyd se je včeraj vrnil v London, kjer bo poročal o neuspehu svojih prizadevanj, da zahodne zaveznike pridobi za Mac Millanovo tezo o rešitvi nemškega in berlinskega vprašanja.

Časnikarjem, ki so ga spraševali, je Lloyd zanikal, da bi prišlo do nesoglasij med Veliko Britanijo in ZDA. «Povsem se strinjamo o naših smotrih,» je dodal minister. V zvezi z napovedanim potovanjem maršala Montgomeryja v Moskvo je Lloyd izjavil, da je maršal Montgomery privaten državljan, ki gre v Moskvo «na lastno odgovornost». Minister pa je dodal: «Seveda bom zadovoljen, če mi bo sporočil svoje vtise, ko se bo ta moj stari prijatelj vrnil v London.»

Minister je nato izjavil, da se mu zdi konferenca najvišjih med Vzhodom in Zahodom «verjetna». «Namen te konference mora biti, je pripomnil, zmanjšati napetost med Vzhodom in Zahodom, razpravljati o združitvi Nemčije in določiti prihodnost Berlina.»

V zvezi z zasedanjem sveta NATO v Washingtonu je Lloyd izjavil, da je vseh 15 držav članic sporočilo svoje predloge o zadevah, ki se tičejo konference najvišjih. Dodal je, da je bil dosežen popoln sporazum glede navodil zahodni delovni skupini.

Izjavil je zatem, da so v Washingtonu razpravljali tudi o angleških načrtih za morebitno ustanovitev področij z omejeno oborožitvijo ter o kanadski tezi o udeležbi OZN pri prihodnjih pogajanjih.

Uradno poročilo o zasedanju sveta NATO govori o «izčrpni diskusiji» raznih predloženih načrtov o Nemčiji, toda posredno priznava, da niso prišli do nobenih zaključkov.

Ceprav v Londonu in Bonnu zanikujejo, da je prišlo med britanskimi in nemškimi predstavniki do ostrega spopada, ter da bonnska diplomacija skuša izolirati Britance od ostalih atlantskih zaveznikov, je obče znano, da je bil von Brentano v Washingtonu voditelj odpora proti britanskim idejam o elastični taktiki. Ameriški predstavnik Herter je zadnji trenutek predložil kompromisno formulo, naj se «zmrznjenje» oboroženih sil v Srednji Evropi pogojno poveže z združitvijo Nemčije. Francoski in nemški predstavniki so takoj sprejeli to formulo, ker dobro vedo, da je za SZ nesprejemljiva.

Kakor je znano, so vprašanje taktike o skupnem nastopu med razgovori v Ženevi prepustili «strokovnjakom», ki se bodo sestali 13. aprila v Londonu. Če se ti ne bodo mogli sporazumeti, bodo o tem razpravljali zunanji ministri 20. aprila. Ker se do takrat ne pričakuje nobena nova rešitev, se posveča toliko večja pozornost govoricam o novem Mac Millanovem posredovanju. Prav tako je vzbudila veliko pozornost vest, da bo upokojeni maršal Montgomery odpotoval v Moskvo. Ni znano, ali gre na lastno pobudo, ali pa sporazumno z vlado. Značilno pa je, da je Montgomery sporočil, da se bo v Moskvi razgovarjal s Hruščevom in z drugimi sovjetskimi voditelji o odnosih med Vzhodom in Zahodom.

Kakor že omenjeno, je Selwyn Lloyd poudaril, da odhaja Montgomery na «lastno odgovornost» v Moskvo. Vendar je dodal, da bo prav rad poslušal njegovo poročilo, ko se bo vrnil v London. Britanska vlada je danes sporočila, da je odobrila Montgomeryjevo potovanje. To je storila, ker so mnogi časopisi kritizirali napoved potovanja. Iz urada Mac Millana javljajo, da je Mac Millan sporočil Montgomeryju, da nima nobenih ugovorov proti njegovemu potovanju v Moskvo konec tega meseca. Zunanji minister Selwyn Lloyd je tudi odobril potovanje. Montgomery se bo prihodnjo sredo razgovarjal z Mac Millanom v zvezi s tem.

Feldmaršalov obisk je potemtakem po mnenju Londona izraz zaskrbljenosti za mednarodne odnose in prepričanja, da je položaj mogoče ugodno zasukati. V Londonu namreč opozarjajo, da ima Montgomery — drugače kot poveljnik NATO v Evropi general Norstad — omejitev oborožitve za glavni začetni korak pri reševanju zapletenega sklopa odnošajev med obema blokoma. Drugače kot Norstad ne vidi Montgomery nobene nevarnosti, ki bi grozila od umika tujih oporišč z obmejnih področij. «Zakaj se tuje sile ne bi umaknile na lastno ozemlje?» se je vprašal prejšnji teden Montgomery v članku, ki ga je objavil londonski tisk. «Tega gotovo ni mogoče doseči brez evropske varnosti. Toda mi se lahko odločimo vsaj za začetek takšnih pogajanj, in ko bo vprašanje varnosti nekoč rešeno, bomo lahko začeli izvajati koeksistenco ali vsaj skusali koeksistirati — kar doslej še ni bilo storjeno.»

Tudi pariški «Le Monde» piše v svojem komentarju o washingtonskem zasedanju o nesoglasjih med Bonnom in Londonom. Najprej pravi, da je še dovolj časa, da se zahodne države sporazumejo o stališču, ki naj ga zavzemajo na ženevski konferenci, in dodaja: «Prikrit spor med Bonnom in Londonom je nedvomno v sedanjem trenutku šibka točka zahodne diplomacije. Do sedaj so se na obeh straneh zelo trudili, da prikrijejo ta nesporazum, toda značilno je, da se danes priznava obstoj nesoglasij, vsaj glede taktike in metode.»

—«»—

TUNIS, 6. — Tuniška vlada je uradno sporočila, da so pretekli teden nekateri francoski tanki prišli na tunizijsko ozemlje in prodrli v notranjost za dva kilometra. V petek pa so francoski minometi z alžirskega ozemlja streljali na tunizijsko ozemlje v bližini kraja Bu Sabka in ubili enega civilista.

Nehru se bo sestal z dalaj lamo Čuenlaj ne bo prišel v Indijo

Nehru meni, da je avtonomija Tibeta mrtva - Sporočil je tudi, da ni sprejel vabila Hruščeva, naj bi letos obiskal SZ

NOVI DELHI, 6. — V poobla**šč**enih krogih zanikujejo informacije iz Kalkute, ki jih je objavil list *Hindustan Standard*, češ da bo Čuenlaj v kratkem prišel v Novi Delhi, da bi se z Nehrujem razgovarjal o položaju v Tibetu.

Medtem javljajo, da je dalaj lama prišel v budistični samostan Tavang, 80 kilometrov južno od indijsko - tibetske meje. Domnevajo, da se bo dalaj lama ustavil nekaj dni v tem samostanu, ki je največji v Indiji in ki je zgrajen v višini 3000 metrov na goratem in gozdnatem področju.

Po vesteh, ki so jih danes dobili iz Silonga, bo dalaj lama verjetno zapustil jutri samostan Tavang. Verjetno bo najprej odpotoval v Novi Delhi, da se tam sestane z Nehrujem. Ni pa še znano, kje bo določeno njegovo stalno bivališče. O tem se niso še dokončno odločili.

«Živeči Buda» v tibetskem samostanu Čamdo, Pebala Coleham je agenciji «Nova Kitajska» izjavil, da so tibetski uporniki spremenili samostane v trdnjave, iz katerih naj bi napadali kitajsko vojsko, ter da so prisilili menihe, da se preoblečejo in se oborožijo ter sodelujejo pri uporu.

Zanikal je, da bi zatiranje upora imelo namen uničiti svobodo vere. Izjavil je dalje, da kitajska vojska ščiti samostane ter da je svoboda vere popolna.

Predsednik indijske vlade P. Nehru je izjavil na svoji redni mesečni tiskovni konferenci, da se bo kmalu sestal z dalaj lamo, čeprav ni povedal ne datuma ne kraja sestanka.

Ko je govoril o položaju v Tibetu, je dejal, da je stališče Indije do dogodkov v tej državi pogojeno z interesi indijske varnosti, željo, da bi se ohranili prijateljski odnosi s Kitajsko, in nespornimi simpatijami Indijcev do Tibetancev.

Nehru je nato izjavil, da je njegova vlada globoko zainteresirana za avtonomijo Tibeta, da pa ne bo storila nobenih korakov za ponovno vzpostavitev avtonomije v tej deželi. Avtonomija v Tibetu je po Nehrujevih besedah mrtva, «ker Kitajska in Tibet trdita, da je mrtva».

Nehru je dalje dejal, da ne more razumeti, da bi dalaj lamo njegovo lastno ljudstvo prisililo, da bi zapustil deželo. Nehru je prepričan, da je dalaj lama zapustil Tibet in prišel v Indijo prostovoljno. Ko je odgovarjal na neko vprašanje o kraju bivanja dalaj lame, je Nehru izjavil, da njegovo bivališče ne bo blizu indijsko - tibetske meje niti na jugu Indije. Po njegovih besedah kraj še ni določen.

Dokler je dalaj lama v Indiji — prevzema Indija nase popolno odgovornost za njegovo varnost. Dalje je povedal, da ni prejel nobenih podrobnih poročil o žrtvah in škodi v Tibetu, da pa je zvedel, da je bila poletna palača dalaj lame v Lasi bombardirana. Kar zadeva člane indijskega konzulata v Lasi, veljajo zanje še vedno omejitve in kitajska oblastva jim ne dovoljujejo, da bi zapustili stavbo konzulata.

Ko je nato govoril o kitajsko - indijskih odnosih je Nehru dejal: «Okoliščine so takšne, da so nastali težavni kočljivi in neprijetni položaji, ki se lahko nadaljujejo». Na vprašanje, ali je Kitajska protestirala, ker je Indija nudila politično zatočišče dalaj lami, je Nehru odgovoril negativno. «Vsaka država ima pravico dati vsakemu zatočišče», je pripomnil Nehru.

Nehru je tudi povedal, da ni sprejel povabila Hruščeva naj letos obišče Sovjetsko zvezo. Dejal je, da meni, da mora letos ostati v Indiji.

Oboroženi prostovoljci za Irak na sovjetski ladji „Gruzija“?

Nove smrtne obsodbe v Bagdadu - Obtožbe proti ZAR - Pred nacionalizacijo iraške družbe za petrolej?

PORT SAID, 6. — Sovjetska 11.000-tonska ladja «Gruzija» je danes plula skozi Sueški prekop. Na ladji je 855 sovjetskih Kurdov, ki so oboroženi. Egiptovska agencija «Srednji vzhod» poroča, da je ladja namenjena v iraško pristanišče Basra. Agencija dodaja, da so bili omenjeni vojaki izvežbani za gverilsko vojno ter da bodo ob prihodu v Irak dobili iraško državljanstvo. Iz dokumentov na ladji pa je razvidno, da ladja potuje na Daljni vzhod in prihaja iz Odese. Omenjena agencija poroča dalje, da ladja vozi tudi tovor orožja in streliva za Irak.

Poveljnik ladje ni dovolil carinskim uradnikom ZAR, da bi prišli na krov ladje, kakor je običaj, in je prepovedal mornarjem, da bi v Port Saidu zapustili ladjo in obiskali mesto.

Bagdadski radio javlja, da je bil general v pokoju Omar Ali obsojen nocoj na smrt. Obtožen je, da se je skušal s silo upirati navodilom revolucionarne vlade in da je hotel pomagati monarhiji. Sodišče pa je pozvalo generala Kasema, naj obsojenca pomilostiti in naj kazen spremeni na dosmrtno prisilno delo.

Kalil Kana, ki je bil finančni minister vlade Nuri Saida, je bil obsojen na dosmrtno prisilno delo. Generala v pokoju Vafik Aref in Abdel Jabar Junes sta bila obsojena prvi na dosmrtno prisilno delo, drugi pa na dve leti zapora. Sodišče je priporočalo pomilostitev tudi za generala Vafika Arefa.

Bagdadski radio javlja tudi, da je imel general Kasem danes dolg razgovor z glavnim britanskim predstavnikom družbe «Irak Petroleum Co.». Govorila sta o «važnih zadevah, ki se tičejo petroleja in proizvodnje». Pri razgovoru je bil navzoč tudi iraški minister za gospodarstvo Ibrahim Kuba.

V Londonu je predstavnik Foreign Officea izjavil, da iraška vlada ni sporočila britanski vladi nobenega namena, da bi nacionalizirala družbo «Irak Petroleum Co.». Govorice v tem smislu so se razširile po razgovoru, ki ga je že včeraj imel predstavnik petrolejske družbe z iraškim ministrom za gospodarstvo.

Kairski list «Al Ahram» pa piše, da misli Kasem začeti «namišljeno» nacionalizacijo petrolejskih družb, zato da bi lahko povečal svoj ugled. List pravi, da mislijo Angleži pomagati Kasemu, zato da bo lahko udaril po komunistih, potem ko je udaril po arabskem nacionalizmu.

Uradni predstavnik bagdadske vlade je izjavil, da je iraška vlada protestirala pri vladi ZAR trdeč, da so letala ZAR kršila iraški zračni prostor. Predstavnik je izjavil, da so nekatera letala ZAR letela 50 kilometrov v notranjost iraškega ozemlja in da so se podobni incidenti dogodili tudi v preteklosti.

V Bejrutu se nadaljujejo razgovori v okviru Arabske lige. Danes so razpravljali o poročilu predstavnik ZAR v zvezi s položajem v Iraku. Delegacije Maroka, Saudove Arabije in Sudana pa se trudijo, da bi sestavile komisijo za dobre usluge, ki bi morala odpotovati v Kairo in Bagdad, da skuša poravnati spor med ZAR in Irakom, ter v Jordanijo in Tunizijo, da poravna spor ZAR s tema dvema državama.

De Murville o nesoglasjih v NATO

PARIZ, 6. — «Francoska politika ni danes drugačna od politike, kakršna je bila pred mojim potovanjem v Washington», je izjavil francoski zunanji minister De Murville.

«Govorili smo z našimi angleškimi in ameriškimi zavezniki in z nemškimi o vprašanjih, ki so povezana z bližnjo ženevsko konferenco. Govorili smo tudi o naši skupni skrbi: seveda so nesoglasja pri ocenjevanju vprašanj in glede taktike, toda mislim, da se v bistvu na splošno vsi strinjamo».

Kar se tiče stališča Nemčije, je De Murville izjavil, da «so pogostoma nekateri ameriški listi slabo tolmačili stvari in ustvarili veliko zmedo. Ni vzroka za vznemirjenje in nesoglasja so se zelo pretiravala».

—«»—

Trgovinska pogajanja med Anglijo in ZAR

KAIRO, 6. — Predstavniki Velike Britanije in ZAR so začeli danes pogajanja za obnovitev trgovinskih odnosov med obema državama. Trgovinska izmenjava med Veliko Britanijo in ZAR je bila prekinjena ob napadu na Suez.

Minister za trgovino ZAR Kaisuni je bil tudi član britanskega odposlanstva, ki nadzoruje izvajanje angleško-egiptovskega finančnega sporazuma.

«Borba» o poročilu sveta NATO

BREZ NOVIH IDEJ

Pred sklenitvijo trgovinskega sporazuma med FLRJ in Afganistanom

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 6. — Megleno poročilo, ki je bilo objavljeno po konferenci zunanjih ministrov držav članic atlantskega pakta v Washingtonu, ne odraža — po mnenju političnih krogov v Beogradu — samo nesoglasja med posameznimi zahodnimi državami, temveč tudi neko vrenje v procesu preverjanja dosedanjih stališč in koncepcij, ki zadeva na raznovrstne odpore. Na Zahodu vidijo vedno bolj, da je treba v pogajanjih za mirno rešitev nemškega vprašanja na neki način priznati, da obstajata dve nemški državi. Kaže, da v svetu atlantskega pakta ni več frontalne opozicije proti potrebi ublažitve dosedanjih togih stališč in da vnašajo večjo elastičnost v politiko, čeprav ta elastičnost še ni našla ustrezne uporabe v konkretnih predlogih.

Razlike, ki so se pokazale v washingtonskih razgovorih, so po mnenju nocojšnje «Borbe» sestavni del splošnega vrenja med članicami atlantskega pakta. «V končnem poročilu, ki odraža to stanje, ni nobenih konkretnih predlogov in novih idej. V tem dokumentu, zaključuje «Borba», so nekatere stvari, ki gotovo ne prispevajo k naporom za pomiritev, kot na primer formulacija, da je atlantski pakt «proučil razne oblike pritiska, ki jih na svobodni svet še nadalje izvaja mednarodni komunizem». Toda so tudi nekatere pozitivne točke, ki so izražene predvsem v poudarjanju teze po reševanju spornih vprašanj s pogajanji.»

Danes se je končal šesti sestanek jugoslovansko - francoskega mešanega odbora za gospodarsko in tehnično sodelovanje. Na zasedanju, ki je potekalo, kot ugotavlja skupno poročilo, v prisrčnem ozračju, so proučili nekatere načrte, ki zanimajo obe državi. Prihodnji sestanek bo v začetku oktobra v Parizu.

Namestnik trgovinskega ministra Afganistana in vodja trgovinske delegacije Mohamed Rasul Junosi je izjavil danes, da dobro kaže za neposredno trgovinsko izmenjavo med Jugoslavijo in Afganistanom. Junosi je poudaril, da se Afganistan zanima za nakup jugoslovanske investicijske opreme, in da bodo jugoslovanska podjetja lahko sodelovala v gospodarski izgradnji Afganistana.

Člani afganistanske delegacije, ki so prispeli v Jugoslavijo, da bi se seznanili z njenim industrijskim potencialom, so obiskali razna industrijska podjetja in zagrebški velesejem. Člani delegacije so izrazili upanje, da bo v kratkem podpisan prvi trgovinski in plačilni sporazum med Jugoslavijo in Afganistanom.

B. B.

—«»—

Kongres ZK Hrvatske

ZAGREB, 6. — Jutri se bo pričel v Zagrebu 4. kongres Zveze komunistov Hrvatske, na katerem bo okrog 900 delegatov zastopalo 176.000 komunistov. Kongres bo ocenil razvojno pot zadnjih pet let in določil smernice nadaljnje borbe za socializem.

V poročilu CK, ki je bilo razdeljeno delegatom, se ugotavlja, da je bilo zadnjih pet let zelo pomembnih v povojnem razvoju republike. Narodni dohodek se je skoraj podvojil, število zaposlenih v industriji pa je prvič preseglo število zaposlenih v kmetijstvu. Skupno z razvojem industrije, katere proizvodnja se je povečala za 78 odstotkov, je napredovalo tudi kmetijstvo. Uporaba umetnih gnojil se je povečala od 26.000 ton v letu 1953 na 310.000 ton v letu 1958. Sodobne metode v proizvodnji in socialistični odnosi na v

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 16,5, najnižja 11,7, zračni tlak 1006,6, veter zahodnik jugozahodnik 18 km, vlaga 60 odst., nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 11,9.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 7. aprila (Radivoj)
Sonce vzide ob 5.37 in zatone ob 18.39. Dolžina dneva 13.02. Luna vzide ob 5.16 in zatone ob 18.02.
Jutri, SREDA, 8. aprila (Beri)

14. aprila VIII. zasedanje stalne mešane komisije videmskega sporazuma

Predvidena sprememba določil glede prehodov preko blokov

Zdi se, da se bo mešana komisija sporazumela glede možnosti različnih vstopov in izstopov - «Carneti» bodo odpravljeni - Novi avtobusni zvezi

Prihodnji torek, in sicer 14. aprila, se bo v Vidmu sestala stalna mešana komisija, ki ima na osnovi člena 62 nalogo reševati vprašanja, ki bi utegnila nastati v zvezi s tolmačenjem in izvajanjem videmskega sporazuma in opravljati vse druge naloge, ki izhajajo iz določb omenjenega sporazuma. To bo že osmo zasedanje stalne mešane komisije, ki je v času od podpisa videmskega sporazuma pa do danes opravila mnogo koristnega dela, ki ga je obmejno prebivalstvo občutilo predvsem v zvezi z raznimi olajšavami, ki smo jih bili deležni takorekoč po vsakem njenem zasedanju. Priznati moramo, da sta obe strani, to je jugoslovanska in italijanska delegacija, pokazali pri obravnavi vprašanj, ki so prišla na dnevni red zasedanj, mnogo razumevanja za želje obmejnega prebivalstva, kar se je na primer konkretno odrazilo v podaljšanju bivanja in kretanja na sosednem področju, prenosu valute, podaljšanju veljavnosti propustnic itd.

Tudi zasedanje, ki je pred nami, bo prineslo — upajmo vsaj — nekaj novosti, ki jih bo obmejno prebivalstvo prav gotovo pozdravilo. Predvsem moramo ugotoviti, da se je obmejni promet večal iz leta v leto, tako da je samo lani dosegel že nad 6 milijonov prehodov v obeh smereh in da je že nad ena tretjina vseh Tržačanov v posesti obmejnih propustnic. Prav zaradi nenehnega večanja maloobmejnega prometa, ki ne prihaja več do izraza samo ob nedeljah in praznikih, temveč tudi ob delavnikih, se je pokazala potreba po nekaterih novih ukrepih, ki so jih naši list in tudi nekateri drugi, že tolmačili v imenu prizadetega prebivalstva. Tako je bilo že večkrat govora o tem, da bi se člani stalne mešane komisije sporazumeli o spremembi točke 7 zapisnika o VI. zasedanju komisije decembra 1956 v Vidmu, ki pravi, «da smejo imetniki obmejnih propustnic potovati na sosedno področje skozi katerikoli prehod, vendar pa se morajo v območje svojega stalnega bivališča vrniti skozi isti prehod».

Zdi se, da bo jugoslovanska delegacija na bližnjem zasedanju mešane komisije sprožila to vprašanje, in sicer tako, da bo predlagala ukinitev sedanjega sistema ter se zavzela za to, da bodo imetniki propustnic lahko vstopili na sosedno področje recimo na bloku Fernetiči, vrnili pa bi se čez koprski ali goriških blok. Zdi se tudi, da italijanska delegacija temu predlogu ne bo nasprotovala, tako da lahko že v kratkem pričakujemo to pomembno, rekli bi bistveno olajšavo, ki bo v občutni meri sprostila maloobmejni promet.

Drugo pomembno vprašanje, ki ga bo načela jugoslovanska delegacija na zasedanju v Vidmu, se nanaša na člen 37 videmskega sporazuma, ki določa, «da morajo motorna vozila, ki obratujejo med sosednima področjema, imeti «carnet» ali «triptik». Po predlogu, ki ga bo dala jugoslovanska delegacija, naj bi tudi ta člen spremenili, in sicer tako, da bi omogočili kretanje motornih vozil brez «carneta», kot je že sedaj možno za lastnike motornih vozil, ki so v posesti rednega potnega lista. Če bo ta predlog sprejet — in ne vidimo razloga, zakaj ne bi bil — tedaj bo to pomenilo precejšnjo gospodarsko korist za lastnike motornih vozil, saj bodo tako odpadli nemajhni stroški, ki so bili doslej takorekoč obvezni ob nabavi «carneta».

Nič pa se še ne ve, kako je z vprašanjem razširitve področja, na katerem se lahko kretajo obmejni prebivalci s propustnicami. Tudi o tem je bilo že dosti govora in je bilo slišati predloge, da bi področje na eni strani razširili do Bleda, Ljubljane, Reke in Opatije ter na drugi strani do Vidma in Benetk. Vsekakor bi bilo želeti, da bi komisija razpravljala tudi o tem vprašanju, ki je med obmejnim prebivalstvom zelo občuteno, saj si vsi želijo, da bi lahko podaljšali izlete izven sedaj že preozkega desetkilometerskega pasu.

Nadalje bodo na zasedanju stalne mešane komisije razpravljali tudi o prometnih zvezah med obema področjema. Kakšni so konkretni predlogi, še ne vemo, a zdi se, da bo jugoslovanska delegacija predlagala ustanovitev nekaterih novih prog, med njimi progi Trst - Gorjansko - Komen in Trst - Lipica - Skocjan - Vreme. Prav bi tudi bilo, ko bi razpravljali o izboljšanju zvez na nekaterih drugih progah, zlasti na progi Trst-Sežana, ki ne ustreza zahtevam in potrebam, in sicer tako, da bi povečali število odhodov iz Trsta ali pa vsaj uvedli večkrat dnevno avtobusno progo Občine Sežana in razaj.

Kot je znano, so kmetje iz Bazovice že večkrat prosili, da bi odprli nov dvolastniški blok, ki bi jim prihranil veliko ovinek, ki ga morajo sedaj napraviti, če hočejo priti na svoja zemljišča onstran meje. Tudi glede tega se zdi, da bo jugoslovanska delegacija dala predlog v smislu želja bazoviških kmetovalcev in javnosti.

To so glavne točke, za katere se zdi, da bodo obravnavane na bližnjem zasedanju stalne mešane komisije. Prav gotovo bo govora še o kakih drugih vprašanjih, saj se na primer govori o nekih carinskih olajšavah, dalje o vprašanju povečanja prenosa valute itd.

Vsekakor pa Tržačani, oziroma vse obmejno prebivalstvo, nestrpno pričakujejo začetek zasedanja, še bolj pa seveda njegove zaključke, ki bodo pokazali, v koliko je bilo njih željam ugodeno. Za zaključek naj še omenimo, da bo zasedanje stalne komisije v palači «Belgrado» v Vidmu, kjer je bil 20. avgusta 1955 podpisan Videmski sporazum. Italijansko delegacijo bo vodil veleposlanik Confalonieri, jugoslovansko pa opolnomočeni minister Karel Forte.

Župan Franzil odpotuje v Rim

Danes odpotuje župan Franzil v spremstvu pokrajinskega tajnika Krščanske demokracije in drugih predstavnikov te stranke v Rim. Potovanje je treba povezati s stiki med demokristjani, toda župan in njegovi spremljevalci se bodo razgovarjali tudi s predstavniki vlade o vprašanju deželne avtonomije in o drugih mestnih vprašanjih. Kot smo že pisali, se stališče tržaških demokristjanov razlikuje od stališča vlade, ki je v svojem programu sploh pozabila na deželno avtonomijo. Tržaški demokristjani zahtevajo predvsem, da bo glavno mesto dežele Trst, naj se pokrajinam v deželi prizna široka avtonomija ter naj se ustanovi pordenonska pokrajina kot protiutež videmski.

—«—

«Lorenzo Marcello» na progi Trst - Reka

Motorna ladja «Lorenzo Marcello» je začela voziti na novi progi Ancona — Trst — Reka — Ancona. Vozila bo vsak teden.

Ta zveza ima nedvomno znaten tujskoprometni pomen. Ladja bo namreč odhajala iz Benetk ob sobotah popoldne, kar bo dalo turistom možnost, da prebijejo nedeljo v Trstu. V soboto zvečer bo odrinila iz našega pristanišča na Reko, od koder se bo vrnila v prvih ponedeljskih jutranjih urah, potem pa bo odplula proti Benetkam in Anconi. To je proga, ki je kakor nalašč za križarjenje med najvažnejšimi obmorskimi mesti na gornjem Jadranu in ni dvoma, da bo prišla prav marsikateremu domačemu in tujemu izletniku.

Ob 15-letnici nacističnega zločina

Svečana počastitev spomina ustrelitve 71 talcev na Općinah

Pred spomenikom se je zbrala množica slovenskih in italijanskih demokratov - To je naša «Fossa Ardeatina», je dejal v svojem govoru tov. Štubelj

Na Pikelcu na Općinah, kjer stoji skromen spomenik žrtvam nacističnega terorja, je bila v nedeljo popoldne spominska svečanost, ki so jo priredile krajevne organizacije bivših partizanov in političnih preganjancev. Okoli ograje, ki obdaja spomenik, se je zbralo nekaj sto demokratov in antifašistov, ki so prišli, da počastijo spomin 71 talcev, Slovencev in Italijanov, padlih pod rafali iz nemških brzostrelk 6. aprila 1944. leta. Pred spomenikom so bili razmeščeni šopki cvetja, ki so jih tja postavili svojci padlih žrtev, medtem ko so med svečanostjo položili vence vaščani, predstavniki Neodvisne socialistične zveze, Zveze bivših partizanov, Slovenske kulturno-gospodarske zveze ter generalnega konzulata FLRJ v Trstu.

Spominsko svečanost je otvoril Miro Kapelj, ki je v kratkem govoru v slovenščini in italijanščini prikazal, kako in zakaj so nacisti usmrtili talce, od katerih se je eden, čeprav ranjen, ponoči rešil in dočakal svobodo. Za njim je spregovorila v italijanščini A. Spadarova, ki je preuvsem prikazala pomen žrtev v času vojne proti fašizmu in nacizmu ter poudarila nevarnost, ki jo pri nas še danes predstavljajo tisti, ki so odgovorni za smrt tisočerih antifašistov in demokratov.

Zadnji je v slovenščini govoril tov. Danilo Štubelj, ki se je najprej spomnil leta 1944, ko je širom po Evropi divjala strašna vojna vihra. V tem letu je bilo na Općinah ubitih osem esesovskih krvnikov, s katerimi je obračunalo tlačeno in mučeno ljudstvo. Toda maščevanje predstavnikov «Herrenvolka» je bilo strašno. Za vsakega nacista je moralo v smrt 10 antifašistov. Hladno, brezčutno in preračunano so jih 3. aprila 1944. leta pokosili z rafali, dokler niso obležali v svoji krvi. Ni se vedelo in še danes se ne ve za vse, kdo in kaj so bili: Slovenci ali Italijani... Toda takrat ni nihče vprašal, kdo so bile žrtve, saj smo si bili v borbi in trpljenju vsi enaki.

Danes, je nadaljeval govornik, ob 15. obletnici tega dogodka, smo zopet zbrani na tem mestu, da se poklonimo spominu 71 talcev, nedolžnih žrtev nacifašističnega terorja. Nedolžna kri! Koliko je bilo tedaj te prelite! Ni dolgo tega, ko so se v Rimu uradno in svečano poklonili svojim talcem, žrtvam istega nasilja... Tovariši in tovarišice, glejte, to je naša «Fossa Ardeatina»! To so naši talci, ki se jih mi spominjamo vsako leto in se z našo prisotnostjo skromno oddolžujemo njihovemu spominu, a žal brez predstavnikov oblasti. A vendar je kri — kri, povsod enaka, pa naj bo prelita v Rimu ali na Općinah ali kje drugje na svetu. Zakaj tedaj dvojna cena, dvojna mera?

Da, dvojna mera! Ali ni mar sramota in nezaslišana krivica, da danes v Florenci sodijo onim našim partizanom, ki so se nasilju uprli z golimi rokami, za svobodo in življenje svojih?! Partizana pred sodišče in morda v jeco, krvnikufašistu pa potuho v posmeh pravici in vsem podpisanim obvezam!

Foglejte, spet jim raste greben in nič čudnega, če skrunijo spomenike naših žrtev, če nas žalijo in psujejo na tisti univerzi, ki je zrasla na slovenskih hjivah, če nam kratijo naše pravice, če nam kratijo uporabo našega materinega jezika itd. Toda vedo naj, da njihov čas še ni prišel, da tudi ne bo nikoli več prišel, ker smo tu mi, ker so tu naše žrtve!

Govornik je nato poudaril, da smo upravičeno zaskrbljeni za položaj v svetu, saj se vse bolj rožlja z orožjem, preti z atomskimi bombami in novim pokolom, čeprav se ljudske množice borijo za ohranitev miru v svetu. Zato je poudaril, da je treba s tem prenehati in naj se raje tekmuje za mir, blaginjo in bratsko sožitje med vsemi narodi sveta, naj se raje pomaga revnim, lačnim in zaostalim narodom, da bosta v svetu zavladala resnična enakopravnost in sožitje. To so ideali, je zaključil tov. Štubelj, to je cena, dragi mrtvi tovariši, vaše nedolžne, plemenite krvi, ki ste jo tu prelili.

Slava padlim žrtvam za svobodo!

Predavanje dr. Ježa v Društvu slovenskih umetnikov

V Društvu slovenskih umetnikov je včeraj zvečer predaval prof. dr. Janko Jež o novejšem razvoju slovenistike v Italiji in italijanistike v Sloveniji. V nasprotju s tem, kar bi se komu zdelo, je ta snov vse preveč obširna, da bi jo mogel predavatelj podrobno obdelati v kratko odmerjenem času, zato jo je podal kar moč zgoščeno. (Profesor Jež ima o tem predmetu tudi obširnejšo študijo, ki bi bila že zaradi svoje potrebnosti vredna objave.)

Predavatelj se je ustavil ob delu znanih italijanskih slavistov (Giovanni Maver, Bartolomeo Calvi, Enrico Damiani, Ettore Lo Gatto, Wolfango Giusti, Luigi Salvini in Umberto Urbani). S slovenske strani pa je svoja imena vpisalo v italijanistiko znatno število tudi najboljših slovenskih literatov, esejistov in prevajalcev. Tako se je s prevajanjem Danteja ukvarjal že Stanko Vraz in pozneje vrhova slovenskega pesniškega ustvarjanja Župančič ter Gradnik; med tistimi, ki so si pridobili posebnih zaslug z raznimi razpravami, pa ima zlasti častno mesto naš prof. dr. Andrej Budal.

Predavanje je bilo poslušalcem močno všeč in kar škoda je, da po njem ni bilo običajnega razgovora.

SNG v TRSTU

V sredo 8. t. m. ob 13.30 in ob 20. uri v POSTOJNI

Marija Holkova

PEPELKA

RADIO

TOREK, 7. aprila 1959

RADIO TRST A

7.00 Jutranja glasba; 11.30 Brezobvezno, drobiž od vsepovsod; 12.10 Za vsakogar nekaj; 12.45 V svetu kulture; 12.55 Orkester Carlo Pacchiori; 13.30 Glasba po željah; 17.30 Plesna glasba; 18.00 Z začarane police; 18.10 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije; 19.00 Utrinki iz znanosti in tehnike; 19.20 Pestra glasba; 20.00 Sport; 20.30 Leharjeve melodije; 21.00 Obletnica tedna; 21.15 Foje Harry Belafonte; 21.30 Operna glasba; 22.00 Umetnost in življenje; 22.15 Koncert basista Danila Merlaka, pri klavirju Dana Hubad; 22.35 Schumann: Kvintet v Es-duru, opus 44; 23.05 Ansambel Hot club de France; 23.30 Polnočna glasba.

TRST

12.10 Tretja stran; 14.15 Umetniška in glasbena kronika; 18.00 Simfonični koncert; 19.45 Glas delavcev; 21.00 Viljem Tell, tragedija v petih dejanjih.

II. PROGRAM

14.00 On, ona in tretji; 15.40 Zabavna glasba; 16.00 Tretja stran; 18.35 Orkester G. Ferrio, poje Johnny Dorelli; 21.00 «Il Confalone».

RADIO KOPER

5.00-6.15 in 7.00-7.15 Prenos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Glasba za dobro jutro; 11.00 Otroški kotiček; 11.30 I. Albeniz-F. Arbos: «Iberia», suita; 12.00 Glasba po željah; 12.50 Glasba po željah (II. del); 13.40 Kmetijski nasveti; 13.45 Odlomki iz oper; 14.20 Šola in življenje: «Postojnski pionirji tekmujejo»; 14.40 Zaigrali in zapeli nam bodo pionirji iz Idrije in iz Sempetra; 15.20 Z narodno pesmijo in plesom po domovini; 15.40-17.00 Prenos RL; 17.00 Veseli zvoki; 17.30 Filmska glasba; 18.00 Gospodarske perspektive koprske okraja; 18.15 Jugoslovanska glasbena galerija; 19.00 Igra orkester Bela Sandors; 19.30-22.15 Prenos RL; 22.15 Kvintet George Shearing; 22.40 Glasba za lahko noč.

SLOVENIJA

8.05 Koroški pevski zbor p. v. Pavla Kernjaka; 8.25 Pet minut z orkestrom Franck Pourcel; 8.40 Potopisi in spomini — Fran Žižnov Voranc: Na domačih tleh; 9.00 Valčke Friderika Chopina igra pianist Dinu Lipatti; 9.30 Poje zabavni zbor Norman Luboff; 9.45 Veseli godci; 10.10 Iz del mojstra češke drame B. Smetane; 10.45 Za dom in mene; 11.00 Melodije à la carte; 11.30 Oddaja za otroke; 12.00 Fran Lhotka: Jugoslovanski capriccio; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Slavica Sikovec: Pravilno cepljenje; 12.25 Ciganski napevi; 12.40 Poskočne skladbe domačih viržarjev; 13.30 Revija slovenih pianistk; 14.00 Vedre melodije; 14.15 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Šaljiva moreska tega tedna; 17.10 Zabavni potpourri; 18.00 Družinski pogovori; 18.10 «S pesmijo in plesom prek madžarskih planjav»; 18.40 Domače aktualnosti; 20.00 Skladbe hrvatskih avtorjev; 20.30 Igra — Ivan Brakoc: Tedajska igra — Vladimir Lovec: Kiposkop; 21.31 Vladimir Lovec: Komična simfonija; 22.15 Domači solisti ter instrumentalni solisti, zabavni orkestri in ansambli igrajo in zapojejo; 23.10 Ameriške popevke; 23.30 Albert Moeschinger: Sonatina št. 1 za violino in klavir; 23.45 Godala vam igrajo za lahko noč.

TELEVIZIJA

14.00 Šolska ura; 17.00 Oddaja za otroke; 18.30 Poročila; 18.40 Odgovor za vas; 19.00 Simfonični koncert; 19.40 Umetnost in življenje; 20.30 Poročila; 21.00 «Chi la fa l'aspetta», komedija v treh dejanjih.

RTV JUGOSLAVIJA

20.00 TV dnevnik — Zagreb; 20.15 «Figarova svatba», glasbeni film z odlomki iz opere W. A. Mozarta — Zagreb; 21.00 «Zadovanje», domači umetniški film — Zagreb.

GLEDALIŠČA

VERDI

V četrtek ob 21. uri bo koncert tržaškega simfoničnega orkestra pod vodstvom Rudolfa Alberta s sodelovanjem pianista Franca Spada. Na sporedu so dela Beethovna, Cajkovskega in Strauss.

TEATRO NUOVO

Danes ob 21. uri predstava komedije «Vrtiljak», ki jo je napisal Massimo Dursi.

KINO

Excelsior. 14.00: «Suhi ples», Jerry Lewis, Vistavision.
Fenice. 15.00, 18.40, 21.50: «Velika dežela», Gregory Peck, Anthony Simons, Caron Baker, Technicolor, technirama.
Nazionale. 16.00: «Izsiljevanje v porotnikovi», L. Day, R. Todd, italijan.
Arcobaleno. 16.00: «Polovnik», Deborah Kerr, Yul Brynner, Technicolor.
Supercinema. 16.00: «Mačka», Arnoul, resnična zgodba o junaštvu jonki v okupirani Franciji.
Filodrammatico. 15.00: «Nasilje po pine Cecé, Doria in Rossi. Sevilla v reviji «Parada zvezd». Na platnu: «Renegati iz Wyominga».
Grattacielo. 16.00: «Christine», s Romy Schneider in Alain Delon.
Cristallo. 16.00: «Rakete v mesecu», Paul Newman, Joanne Woodward, Joan Collins, Jack Carson. Cinemascope.
Capitol. 13.30: «Deset zapovedi proti zahodu», F. Parker.
Alabarda. 16.00: «Običajni nesmisli», Vittorio Gassman, Marcello Mastroianni, Rossana Rory, «Edison».
Aidebaran. 16.00: «Totò, Peppino e la la... malafemminas», Totò, De Filippo, Dorian Gray.
Aurora. 15.30: «Vikinga».
Garibaldi. 16.00: «Usoda cesarja», Tretji del Sissi, Sissi, tretji dogodek.
Ideale. 16.00: «Dr. Jekyll in Mr. Hyde», Spencer Tracy in Ingrid Bergman.
Impero. 16.00: «Usoda cesarja», Sissi, tretji dogodek.
Italia. 16.00: «Običajni nesmisli», Vittorio Gassman, Marcello Mastroianni, Rossana Rory, Totò.
Moderno. 16.30: «Crni vrag», Arena, M. Vitale, Nadia Gray.
S. Marco. 16.00: «Zgodba Rinalda Costello», J. Crawford, Brazzi.
Savona. 16.00: «Razposajeni princ», Horst Buchholz, Odile Versois.
Viale. 16.00: «Pistolero iz Utaha», R. Calhoun.
Vittorio Veneto. 16.00: «Gospa iz šeste sreče», Ingrid Bergman, C. Jurgens.
Belvedere. 15.30: «Petrolejska princesinja», C. Gable.
Marconi. 16.00: «Peklenski otok», Jan, C. Heston, J. Leigh, Welles.
Massimo. 16.00: «Ognjeni zapor», Rory Calhoun, Martha Hyer.
Novo cine. 16.00: «Moja žena policaj», Tina Pica.
Odeon. 16.00: «Krinka Franka Sinatra».
Radio. 16.00: «Rififi».

KINO V MILJAH

Verdi: «En hektar nebes», Massimo Girotti, Mastroianni, Rossana Rory, Sandro Ghiglio, Mastroianni, Rossana Rory, Sandro Ghiglio, Franco Fabrizi, Franco Fino.

Zadnja pot tragično preminulega otroka

Veličasten pogreb male Iviane

Pred mrtvašnico, v sosednih ulicah in na pokopališča se je zbralo na tisoče ljudi, ki so se poslovili od nedolžne žrtve

Mala Iviana Fain, ta nedolžna žrtev nesrečnega zakona med mamico in očetom, spi od včeraj svoje nezdramno spanje pod zemljo pokopališča pri Sv. Ani. Ni sama: okoli in okoli so samo otroci, ker te polagajo k večnemu počitku v posebno za njih določenem prostoru. Toda od vseh je bila morda samo ona deležna takega pogreba. Desettisočglava množica se je poslovila od nje izpred mrtvaške veže, ob pločniku Ul. Gatteri, Foscolo in Ul. Vasari in končno na pokopališču Sv. Ane, kjer je bilo prav gotovo nekaj tisoč oseb, v glavnem žensk, ki so pripeljale svoje otroke, da se tudi oni z belo cvetlico poslovijo od prijateljice, ki je tako tragično zaključila svoje komaj začeto življenje.

Iviana je bila včeraj prisotna v mislih vseh. Že zjutraj, ko so jo položili v belem krilcu in z rumenim puloverjem z vezenninami v majhno belo krstico, je privabila v mrtvašnico val ljudi. Popoldne pa je bila gneča na dvorišču še hujša. Bilo je dosti ginjenosti, a tudi radovednosti, tiste bolne radovednosti, ki bi lahko v teh tragičnih primerih brez škode izostala.

Gneča je bila taka, da so morali mrliško vežo zapreti: že uro pred pogrebom. Iviana je ostala sama. Z njo je ostal samo starejši mož, ki ni mogel zadržati solz. Morda je bil kak sorodnik. Iz pietete ga nismo vprašali za ime. Ostal je tam, dokler niso majhno krsto prenesli po notranjih hodnikih v cerkvico, kjer je bila zbrana majhna gruča ljudi. Med temi sta bila stari oče in babica ter nekateri materini strici. Matere pa ni bilo poleg.

V veži se je čulo precej prikrih opazk na račun nečloveškega očeta, a tudi na mater. Ta pa se je uro pred pogrebom vsa objokana in žalostna oddaljila in se zatekla daleč od radovednih oči, ki so jo naravnost prebadale. Ko so hčerino truplo pripeljali do Ul. Vasari je bila mati že tam. Sključena in bleda v svojem črnem plašču, je sklenjeno sedela v avtu in krčevito jokala.

Nekaj agentov upravne policije je skrbelo za red (kar je bilo kljub njihovim naporom premalo). Avti so se začeli počasi premikati proti zadnjemu dekletovemu domu.

Na pokopališču je ogromna množica pričakovala pogrebni voz in nekateri so celo pol ure prej zasedli prostor okoli izkopanega groba. Tja so malo Iviano položili k zadnjemu počitku. Na grob pa so položili tudi majhen venček, ki so ga otroci iz Domus civica poklonili Iviani s katero so tolikokrat veselo igrali in skakali po dvorišču.

Ljudje so se razšli, ob grobu pa je ostal le Ivianin stari oče.

Čez nekaj dni bo tragedija šla v pozabo. Ljudje se bodo začeli zanimati za nove vesele ali žalostne dogodke. Žalost pa bo ostala v srcu nesrečne Ligie, ki je izgubila najdražje kar je imela. Njen mož, Sergio Fain pa bo ostal za zidovi koronejskega zapora. Gotovo je tudi on v mislih spremljal svojo hčerko na zadnjo pot in ni izključeno, da jo je s solznimi očmi še enkrat pozdravil: «Zbogom Iviana»; prav tako kot v petek zvečer, ko ji je naslonil mrzlo čelo samokresa na glavico in sprožil.

—«—

Cepljenje otrok proti poliomielitisu

Tržaško županstvo sporoča, da cepijo brezplačno vse otroke od 3 mesecev do 6 let, ki jih niso začeli cepiti 28. februarja, v naslednjih ustanovah, s katerimi se starši lahko dogovorijo po telefonu:

V otroški bolnišnici Burlo Garofolo v Istrski ulici 65 od 8. do 12. in od 15. do 18. ure, telefoni št. 90-360, 90-410 in 93-568; v kliniki za dojenčke v Ul. Manzoni 16a od 10. do 12. ure, tel. 90-908 ter na tržaški občini v Ul. Cavana 18 od 9. do 13. ure tel. 29-143.

—«—

Tolpa mladih drznih tatičev

Organi letečega oddelka so pred dnevi prijavili sodišču tri mladoletne tatiče, ki so bili tako drzni, da so izvršili 45 tatvin in vlomov. Zadnji vlom, ki so ga izvršili ponoči 1. aprila v parku v neki ulici mestnega središča, pa jim je prinesel smolo, ker so jih odkrili. O zadevi bo policijska oblast verjetno že danes izdala obširnejše poročilo.

—«—

Kap ga je zadela

Včeraj zjutraj so v ljudskem prenočišču našli mrtvega 74-letnega Franca Makovca, ki je prenočeval v sobi št. 38. Predvčerajšnjim zvečer je bil še čil in zdrav. Veselo je legel v posteljo, a morda nekaj trenutkov kasneje mu je srce odpovedalo. Tako je obležal kakor se je vlegel. Po ugotovitvi smrti zaradi srčne kapi in ureditvi zakonskih predpisov, so truplo pokojnega Makovca odpeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice.

Nesreči na delu

S prognozo okrevanja v 10 ali 15 dneh so včeraj popoldne pridržali na dermatološkem oddelku Antona Rojca iz Ul. Paglierici, kateremu je med opazovanjem mešalnega kotla v tovarni milo «Adria» brizgnila v obraz vroča tekočina.

Giovanni Zetto iz Ul. Valmaura pa je moral ostati na I. kirurškem oddelku, ker se je meč delom v neki tovarni žaveljskega industrijskega pristanišča hudo porezal po desni roki. Zdraviti se bo moral mesec dni.

Seja pokrajinskega sveta

Nadaljevanje razprave o pravilniku za osebje

Svetovalci so odobrili tudi nekaj sklepov odbora

Včeraj je tržaški pokrajinski svet nadaljeval razpravljanje o pravilniku za osebje pokrajine. Se prej je svet odobril sedem sklepov, ki so se tikali povračila izdatkov za posinovljenje nekega otroka, ki je bil v oskrbi pokrajine; prispevka Zvezi slepcev za leto 1959; prispevka šolskemu odboru za prometno vzgojo otrok; prispevka za vsedržavno združenje za Oglej; prispevka 100.000 lir pokrajinskemu kmetijskemu nadzorništvu za drugo razstavo goveje živine v Dolini in plačila najemnine državnih prostorov v Ul. Teatro Romano, v katerih je kvestura. Vse te sklepe so odobrili soglasno. Za prispevek 5.000 lir Legi Nazionale pa je glasovala le običajna večina, medtem ko je glasovala proti leva opozicija.

Pokrajinski svet je odobril včeraj samo 25 členov pravilnika za pokrajinsko osebje, ker se je pri nekaterih členih razpravljanje močno zavleklo.

Pri členu 135 je svetovalec Luchesi (KPI) predlagal odpravnino uslužbencem, ki gredo v pokoj, in podporo svojcem za pogreb uslužbenca, ki bi umrl. Večina je ta popravek zavrnila, češ da ni v skladu z zakonskimi določbami, ki ne predvidevajo odpravnine za javne uslužbence ter da dobe uslužbenci že tako nekakšno odpravnino oziroma pomoč od ustanove INADEL. Zanimivo pri tem je, da se je svetovalec Bologna, ki je tudi poslanec KD, pri glasovanju vzdržal.

Zelo dolga diskusija se je razvila o točki 5 člena 135, ki govori o odškodnini za premestitev, čeprav pride do nje le zelo poredkoma. Ta točka namreč pravi, da dodeli odškodnino pokrajina po svoji uvidevnosti, medtem ko so bili nekateri svetovalci drugačnega mnenja. Končno so se dolgo zamudili tudi pri točki člena 155, ki govori o ekonomu umobolnice; pri tem je tekla dolga črkarska pravda o besedah «economale» in «economo». Zato je ostalo še 10 členov pravilnika za prihodnjo sejo.

—«—

Na pragu stanovanja je padla

Na pragu svojega stanovanja v Piščancih je 78-letna Ivanka Piščanc vd. Piščanc s št. 10 nerodno padla in ker se je ranila, je morala z rešilnim avtomobilom v bolnišnico. Sprejeli so jo s prognozo okrevanja v 10 dneh na I. kirurškem oddelku.

PISMA UREDNIŠTVU

Pretekli teden je vaš časopis objavil, da bo v predzadnji nedeljski oddaji radia Koper tudi reportaža iz Barkovelj. Ker smo Barkovljani na svoje Barkovlje zelo ponosni smo to oddajo z veseljem poslušali. Moramo reči, da nam je bila všeč, ker je prikazala življenje v Barkovljah nekdaj. Naš domačin Riko Pertot, ki je v tej oddaji tudi sodeloval, pozna vse naše probleme in hvaležni smo vašemu listu, da tako pogosto objavlja njegove prispevke o ljudeh in stvareh, ki bi sicer šle v pozabo. Naj še to povemo, da so te oddaje radia Koper zelo koristne, ker prikazujejo življenje našega mesta in vasi in da bomo vedno veseli, kadar bomo v vašem časopisu čitali prispevke iz raznih naših krajev.

Barkovljani.

Iz sindikalnega življenja

Stavka v kovinarski industriji?

Lastniki pekarn grobo kršijo delovno pogodbo
Stavka v industriji konzerv in v pivovarnah

Danes se bo sestal izvršni odbor FIOM-CGIL in v četrtek skupščina aktivistov. Na obeh sestankih bo poročal tajnik FIOM Semilli o zasedanju izvršnega centralnega odbora kovinarjev, ki je bilo v Rimu. Na temu zasedanju so podrobno proučili položaj kovinarskih delavcev v zvezi s stališčem «Confindustrie» in «Intersinda», da nova delovna pogodba ne bi smela pomeniti nobenega bremena za podjetja. Tako stališče je seveda absurdno, saj delavci zahtevajo bistveno izpremembo delovne pogodbe, ki je že iz 1948. leta in torej povsem nezadovoljiva ter zastarela.

V sredo se bodo v Milanu sestala tajništva kovinarjev CGIL, CISL in UIL in bodo razpravljala o konkretni protestni akciji. Pričakuje se, da bodo prvo 24-urno stavko proglasili v kratkem času.

Včeraj je bila skupščina pekovskih delavcev, ki so vpisani v novo Delavsko zbornico CGIL, ki so razpravljali o zaključkih stavke ter zlasti o številnih kršitvah delodajalcev delovnih pogodb in zakonov. Ob zaključku so odobrili daljšo pritožbo, ki so jo poslali oblastem. V tem dokumentu navajajo vrsto zakonov, ki jih delodajalci sistematično kršijo in med njimi zlasti zakone o nočnem delu, o delu vajencev in tedenskem počitku. Če delodajalci ne bi kršili teh zakonov, ne bi bilo na našem področju več brezposelnih pekovskih delavcev. Delavci iz vseh teh razlogov zahtevajo, naj oblasti ustanove stalno varnostno službo odnosno, da naj patrulje javne varnosti v vseh pekarnah na našem področju pazijo, da delodajalci ne bodo več tako grobo kršili zakone.

V nedeljo je bilo v Bologni zasedanje delavcev, ki so zaposleni v industriji konzerv in je tržaške delavce zastopal za Delavsko zbornico Perini. Na zasedanju so ugotovili, da bi bilo nujno potrebno obnoviti delovno pogodbo, saj velja stara delovna pogodba že od 1949. leta in je povsem nezadovoljiva. Pripravili so načrt protestnih gibanj, do katerih bo prišlo v primeru, da ne bo že prej prišlo do pogajanj na pobudo ministrstva za delo.

V Trstu imamo podjetje «Arrigoni» (120 delavcev) in «Salvador» (150 delavcev) in je v njih položaj nekoliko ugodnejši, ker obstajajo delovne pogodbe v okviru podjetja in zagotavljajo vsaj nekoliko boljše pogoje kot v vsedržavnem okviru. Vendar pa je tudi ta delovna pogodba nezadovoljiva. Zato bo do gibanja prišlo tudi v Trstu.

Sindikalne organizacije delavcev prehrambenih podjetij CISL, CGIL in UIL so proglasile vsedržavno stavko pivovarn. Stavka bo v četrtek 9. t. m. Do stavke je prišlo, ker so se razbila pogajanja za obnovo delovne pogodbe. V Trstu bo stavkalo 400 delavcev pivovarne «Dreher».

ZAPRTA CESTA

Županstvo sporoča, da je zaradi popravil v Ul. Giulia od včeraj ves promet vozil, ki prihajajo iz Ulice Kandler, preusmerjen na odseku Largo Giardino v Ul. Rossetti po Ul. Cologna, Volta in Marconi.

Zadnji pozdrav množice mali Ivani

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 5. in 6. aprila 1959 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo je 10 oseb, porok pa je bilo 5.

POROČILI SO SE: upokojenec Edoardo Cella in uradnica Helena Petrovič, delavec Ivan Padjen in gospodinja Fanjka Padjen, mehanik Galliano Sancin in gospodinja Olivia Spacal, urednik Dino Galli in uradnica Eleonora Zilio, šofer Romano Baldini in gospodinja Elvira Mezgec.

UMRLI SO: 65-letna Rosalia Gulin, vd. Nanut, 12-letni Antonio Zamberlin, 50-letni Guido Coloni, 72-letna Ezli Leotti, vd. Piastro, 61-letni Massimiliano Purini, 63-letni Antonio Dolce, 71-letni Francesco Alessio, 55-letni Vittorio Battistutta, 74-letni Luigi Fereghin, 69-letna Giuseppina Knaflich por. Planer.

—«—

NOCNA SLUŽBA LEKARN v aprilu

Davanzo, Ul. L. Bernini 4; Giusti, Furlanska cesta 7; Millo, Ul. Buonarotti 11; Mizzan, Beneški trg 2; Tamaro-Neri, Ul. Dante 7; Harabaglia, Barkovlje, in Nicoli, Skedenj, imata vedno nočno službo.

—«—

Valute

	Milan	Rim
Zlati funt	5900.—	6150.—
Marengo	4550.—	4700.—
Dolar	617.—	621.—
Frank franc	123.—	126.—
Frank švic.	143.—	144.50
Sterling	1725.—	1750.—
Dinar	83.—	86.—
Šiling	24.—	24.25
Zlato	704.—	706.—
Zah n. marka	148.75	149.75

LJUDSKA PROSVET

PO PRVEM DNEVU TEKMOVANJA PEVSKIH ZBOROV

Zelo uspela kulturna prireditev ki zares lahko še veliko prinese

Prvo mesto je zasedel pevski zbor Prosek - Kontovel, drugo «Slovan» iz Padrič

...besem je povsod in vselej ...nica človeškega srca in ...ška njegovih teženj. Slo... prosvetna zveza v Tr... je pripravila letos trikrat... tekmovanje slovenskih ...ških zborov, da poživi nji... delovanje in dvigne za... ...nje za slovensko pesem ...em ozemlju, kjer se naša ...da in naši napevi razlega... ...o Krasu in ob morski oba... ...e več stoletij. V imenu ...prisrčno pozdravljam ob... ...tvo in sodelujoče, ki so ...tili sem, da otvorijo tek... ...nje, obenem pa tudi ti... ...ki se drugod zbero na... ...dve nedelji. Želim na... ...ojnim zborom uspešno ...movanje, ki bodi podlaga ...mstvo za to, da jim stro... ...a komisija prizna zaslu... ...mesto in nagrado.

...bolj kakor nagrade same; ...naj ob takih prilikah va... ...simbolni pomen, naj jih ...ta in spodbuja pri njiho... ...kulturnem delu lastno ...anje, veselje do petja in ...da po svojih močeh pri... ...nje k dvigu umetniške ...ni izvajanju naših pe...

...temi besedami je v nedeljo popoldne v polni dvorani na stadionu «Prvi maj» prof. Andrej Budal odprl tekmovanje slovenskih pevskih zborov, ki se bo nadaljevalo prihodnjo nedeljo in zaključilo čez dva tedna. Njegov poziv: *«Bolj kakor nagrade same, ki imajo ob takih prilikah važen simbolni pomen, naj jih vodi in spodbuja pri njihovem kulturnem delu lastno zanimanje in veselje do petja...»* se je izrazito pokazal pri nastopu vseh štirih pevskih zborov, ki so nastopili v nedeljo. Kdor sledi delovanju naših pevskih zborov in njihovim nastopom, je vsakokrat opazil in pogosto mogel ceniti prizadevnost naših ljudi, ki kljub vsakdanjemu napornemu delu še vedno najdejo dovolj časa, da se zbirajo na vajah, da najdejo dovolj časa za prireditve, koncerte in nastope. Toda tolikšne prizadevnosti in tolikšne prizadetosti, kot smo jo opazili v nedeljo na tekmovanju v dvorani na stadionu «Prvi maj», zares že dolgo nismo zabeležili. Tam se ni potrudil le vsak zbor kot celota in njih pevovodja kot odgovoren za uspeh, pač pa smo prizadevnost opazili pri vsakem posameznem pevcu. In vprav to nam je potrdilo že staro trditev, da so takšni tekmovalni nastopi potrebni za vzbujanje tekmovalnega duha in večjega zanimanja pri posamezniku. Sicer pa bomo o tem spregovorili kdaj pozneje. Lotimo se kronike te tako lepe in uspele prireditve, ki jamči, da ne bo ostala osamljena in enkratna.

Po otvoritvenem pozdravu je prvi nastopil pevski zbor PD «Albert Sirk» iz Sv. Križa, ki je pod vodstvom Albina Verginelle zapel obvezno narodno pesem «Dobil sem pisemce», nato še dve narodni «Moja dečva mi je pošto poslala» in «Prelepa je Selška dolina» ter še «Oj Triglav moj dom», za katero bi sicer ne mogli reči, da je povsem narodna, za gotovo pa smemo reči, da je tako ponarodela, da spada v zvrst tistih pesmi, ki so bile za to tekmovanje veljavne.

Ocen o izvajanju posameznih zborov in o posameznih pesmih ne bomo dajali, ker bomo tu navedli le kroniko koncerta.

Za Križani je nastopil močan pevski zbor PD «Slovan» iz Padrič, ki je nastopil najprej kot moški, nato pa kot mešani zbor. Moški zbor je zapel tri pesmi, najprej obvezno «Dobil sem pisemce», nato «Kaj mi nuca planinca» in «Od Cjela do Žavca». Nato je mešani zbor zapel še «Pa se sliš», «Prelepa je Selška dolina» in «Bom pismo pisala». Ob tem bomo dodali, da je pevski zbor «Slovan» iz Padrič številen, saj je bilo na odru, ko je nastopil kot mešani zbor, nad 35 pevcev. Zbor vodi mladi pevovodja Svetko Grgič.

Za «Slovanom» iz Padrič je nastopil pevski zbor «Rovte» PD Sv. Marije Magdalene pod vodstvom Celestina Vekjeta. Ta pevski zbor je bil najštevilnejši, saj se je na odru strnilo nad 35 pevcev. Pevski zbor iz Rovt je odpel obvezno «Dobil sem pisemce», nato še štiri narodne pesmi, ki so jih peli že pred prvo svetovno vojno. Gre za «Fantovsko» iz leta 1904, za pesem «Ljubček moj se potolažu» iz leta 1907, za pesem «Lahko je zate duša» iz 1901 in «Primorsko fantovsko» iz leta 1900. Če smo rekli, da so peli štiri pesmi iz dobe pred prvo svetovno vojno, smo hoteli posebej poudariti njihov namen, da bi ponovno oživili izrazito domače ljudske pesmi, pesmi domače folklore, ki so že zlavnaj pozabljene, ki pa bi jih bilo vredno ponovno oživiti, tako kot so na pr. pred leti pevci barkovljanskega pevskega zbora ponovno oživili nekaj starih tržaških narodnih pesmi v harmonizaciji Milana Pertota, ki so doživele na koncertu v Avditoriju tolikšen uspeh in šle nato tudi izven tržaškega območja.

Kot zadnji je nastopil v nedeljo pevski zbor s Proseka-Kontovela pod vodstvom Milana Pertota. Zbor je začel z obvezno pesmijo in nato zapel še «Teče mi vodica», «Ti puobeč jak ne lumpej» in «Ribniško».

Občinstvo, ki je napolnilo dvorano, se je držalo — toda spontano — navodila, ki ga je dal v začetku prof. Budal, in vse nastopajoče nagradilo s ploskanjem.

Sledil je nato kratek odmor, ko se je ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali tržaški glasbenik Ivan Grbec, pevovodja koprskega zbora «Svobode» in ravnatelj glasbene šole v Kopru Vladimir Lovec, tržaški glasbenik Pavle Merkù, bivši pevovodja pevskega zbora «Trst» Drago Curk in dolgoletni pevec zbora «Ivan Cankar» Vlado Premru, zbrala na kratek posvet. Sledila je nato proglasitev ocene, pri kateri je bil pevski zbor s Proseka-Kontovela proglašen za prvega, «Slovan» iz Padrič pa za drugega.

Omenjena pevska zbora se bosta morala torej kosati z drugima dvema pevskima zboroma, ki bosta prihodnjo nedeljo ocenjena za najboljša za tretje, ožje tekmovanje, ki bo čez 14 dni.

Prvoocenjeni pevski zbor s Proseka-Kontovela je moral nato dodati še dve pesmi, za kar je žel splošno priznanje. Ob koncu je spregovoril nekaj besed še znani tržaški slovenski glasbenik Ivan Grbec, ki je poudaril požrtvovalnost vseh pevcev in izrazil hvaležnost in priznanje vsem nastopajočim, vsem pevcem in pevovodjem, in hkrati poudaril namen tega tekmovanja ter obstoja slovenskih pevskih zborov, ki obstaja v gojenju slovenske pesmi na našem področju, da ne bi zamrla, pač pa se ponovno razživela, kot je bila nekoč.

...je nastopil pevski zbor «Albert Sirk» iz Križa pod vodstvom Albina Verginelle.

...drugi je nastopil «Slovan» iz Padrič: najprej kot moški, ...kot mešani zbor. Oba pod vodstvom Svetka Grgiča.

...«Slovanom» je nastopil pevski zbor prosvetnega društva ...Sv. Marije Magdalene, ki je bil najštevilnejši. Že dolgo let ga vodi Celestin Vekjet.

...zadnji je na prvem tekmovanju nastopil zbor s Proseka-Kontovela, ki ga vodi Milan Pertot. Kot prvoocenjeni je na koncu dodal še dve pesmi.

...cenjevalna komisija: od leve Pavle Merkù, Drago Curk, Ivan Grbec, Vladimir Lovec in Vlado Premrù.

Markiz Gianfranco Piacentini se je s skupino sebi enakih «zabaval» na Pinciu v Rimu. Njegovi kolegi so ga za šalo slekli skoraj do nagega. Smola je hotela, da je bil med njimi tudi neki fotoreporter, ki je «ovekovečil» na pol golega bežečega markiza in «zabavo» rimske mladine iz «boljših krogov».

BREZPERSPEKTIVNOST ANGLEŠKE MLADINE IN NJENE POSLEDICE

«Pik-nik» v podzemski železnici

Pet funtov globe ne more rešiti problema, katerega vzroki imajo globoke korenine

Pred dobrim tednom smo objavili podatke ankete, ki jo je skupina profesorjev z vseučilišč iz južne Italije napravila glede življenjskih ciljev italijanske šolajoče se mladine. Pri tem so podatki pokazali, da se šolajoča se mladina iz južne Italije ne zanaša na «strice», na bogate starše ali kako drugo sredstvo, s katerim naj si ustvari bodočnost, pač pa si mladi visokošolci hočejo ustvariti življenje sami, s svojo sposobnostjo, s svojo vnemo, skratka s svojimi silami. Upati je, da je to res, pa čeprav nas vsakdanje življenje in poznavanje razmer ne prepričuje preveč, vendar pa je res, da se pri nas pokvarjenost mladine ne kaže v tolikšni meri, kot drugod.

V naši nedeljski številki smo zabeležili, kako strahovito narašča mladinski kriminal v ZDA. Po ameriških neizprosnih statističnih številkah odpade 47 odst. vseh zločinov na zločine, ki so jih izvršili mladinci. Isti neizprosni statistični podatki pravijo, da se je v New Yorku mladinski kriminal v zadnjih desetih letih povečal za 142 odst. in da je v New Yorku okoli 800.000 mladeničev in deklet, ki so vključeni v raznih tolpah, ki jim je edini cilj potepuštvo, pretepi, kraja in podobno vsekakor nečedno početje.

Če se ameriške oblasti in starši ne morejo pohvaliti s svojo mladino, se z njo ne morejo pohvaliti niti Angleži. Londonska televizija in angleški tisk sta pred dnevi objavila novo senzacijo, ki je po bistvu sicer stara, po obliki pa povsem sveža. Skupina kakih 200 «teddy-boys» je priredila piknik ali bolje orgije kar na eni izmed centralnih prog londonske podzemeljske železnice. V popoldanskih urah, ko se vrste ljudi — uradnikov in delavcev — pred vhodi v podzemeljsko železnico razvlečejo tudi na desetine metrov, se je po dolgem, dolgem času prvič med tako mirnimi in lostojnimi ljudmi začelo opažati razburjenje. Padle so ostre besede in očitki kar pri Angležih ni v navadi. Kaj se je bilo zgodilo?

V vagonih podzemeljske železnice se je polpijana mladina obeh spolov valjala in razsajala in ko so prišli policijski agenti, da bi napravili red, se jim je mladina postavila po robu, češ da ne počenjajo nič protizakonitega. In tedaj so se morali zaščitniki javnega reda lotiti še proučevanja policijskih predpisov, da bi našli tisti paragraf, po katerem bi to čudno mladino smeli razgnati. Šele na 14. postaji podzemeljske železnice je policiji uspelo orgijo prekiniti. V velikih knjigah policijskih predpisov so končno iztaknili paragraf, v katerem pše: *«prepovedano je po vagonih pljuvati...»* in... *«za vsak prekršek se plača globa petih funtov»*. In mladina zares ni mogla nič proti temu, kajti po vagonih niso le pljuvali, pač pa tudi bruhali in angleška javnost je v večernih časopisih mogla videt. svojo «mnogo obetajočo mladino» v najrazličnejših nič kaj preveč lepih pozah. S policijo so namreč v vagone prišli tudi fotoreporterji, ki so sliko tega svojevrstnega piknika ovekovečili.

«Mnogo obetajoči mladeniči» so plačali po pet funtov globe, ki pa so jih kmalu nadoknadili. Naslednji večer so se namreč nekateri teh znašli pred londonskimi televizijskimi napravami in tu za pet funtov dajali izjave, zakaj to počenjajo. Splošen odgovor je bil, da njihovi starši nad takim početjem niso preveč navdušeni, vendar pa da v tem svojem obnašanju ne vidijo nič protizakonitega. Nekateri so bili celo tako drzni, da so se s tem bahali. Nekdo je rekel: «Kaj bi šele bilo, če bi videli naš piknik v pižamah?»

Ni važno, kaj bi bilo, če bi ponovili tudi na javnem prostoru to, kar pogosto počenjajo na raznih domovih. Dejstvo pa je, da orgije angleške mladine nimajo vedno politične vsebine, kot so tisti izpadi, ki jih prirejajo v črnskih četrtih Londona, kjer se znašajo nad črnskimi meščani, kajti angleški tisk je zadnje čase vedno bolj poln večjih naslovov in člankov, v katerih opisuje «podvige» posameznih «tedd boysov» ali skupin in v člankih se ne govori le o «orgijah», pač pa tudi o umorih, ropih in raznovrstnem nasilju. Ko listamo po angleškem tisku, dobimo vtis, da britanska mladina drugega sploh ne dela, kot da svojo odvečno silo «kanalizira vprav v kanale velemestne kanalizacije», kot je to označil neki angleški list.

To bi vsekakor bilo pretirano in če bi pri tem vztrajali, bi dejansko žalili vsaj tisti del angleške mladine, ki kot vsaka resna mladina v svetu, živi normalno življenje mladih. Vendar je res, da posvečata tisk in javno mnenje vedno več pozornosti onemu delu mladine, ki si «želi popularnosti odraslih». Ko je Gallupova ustanova skušala zvedeti za vzrok tem orgijam in temu početju, je 20 odst. pripadnikov skupin «teddy boys» odgovorilo, da to počenjajo zato, ker hočejo postati «popularni».

V zvezi z dogodkom v londonski podzemeljski železnici so prišli na dan tudi podatki, ki kažejo, da je problem mladine na Angleškem resen. V lanskem letu je bilo obsojenih okoli 7000 mladincev. Številka sicer ni tako velika in se ne da primerjati z ustreznimi številkami v Ameriki, toda dejstvo je, da je bilo preko 20 leti obsojenih enajstkrat manj angleških mladincev kot lani. Morda bi kdo rekel, da je danes mladine več kot tedaj. Nasprotno, tedaj je je bilo 17 odstotkov več kot danes.

Ni važno, za kakšna dela so lani angleška sodišča obsodila 7000 mladeničev, pač pa je važno, čemu angleška sodišča sodijo. Tu se sodi dejansko brezperspektivnosti in zgrešeni vzgoji. Tako pravijo psihologi in to dokazuje tudi statistika, kjer vidimo, da četrtina mladih delovnih ljudi Anglije *«ne vidi, da je delo zanimivo ali ne želi nadaljevati dela, ki se ga je lotila, ker ne vidi prav nobene perspektive»*. In to velja za tisto angleško mladino, ki je zaposlena. Kaj bi šele mogli reči za ono mladino, ki ne dela.

Gallupov zavod je ugotovil, da šest odst. angleške mladine smatra za svoj ideal, za svoj vzor slovitega pevca-kričača Elvisa Presleya, dva odstotka angleške mladine vidi svoj vzor v slovitem znanstveniku dr. Schweitzerju, 11 odstotkov v Winstonu Churchillu, en odstotek v rimskem papežu in — dva odstotka v svojih starših. Slednji odstotek je zelo značilen. Toda najbolj značilen podatek iz te Gallupove ankete je ta, da 30 odst. vse angleške mladine ne zna najti prav nobenega ideala, nobenega vzora. Sicer je res, da je bil Gallupov poskus zelo ozek, kajti od rimskega papeža do Churchilla, od angleške kraljice do vojvode Edimburškega, od Elvisa Presleya do dr. Schweitzerja in staršev izbira zares ni velika. Toda značilno je tudi to, kje je Gallupova ustanova iskala vzore.

Naj bo kakorkoli, prevelik odstotek angleške mladine nima vzora, nima perspektive, nima idealov...

Ceprav bi ne mogli reči, da je v tem edino bistvo vsega tega pojava, je vendar res, da ima v marsičem prav predsednik enega izmed londonskih sodišč za mladoletne, ki je rekel: *«To, kar se mi zdi čudno, in kar me skrbi, ni število tistih mladeničev in deklet, ki so zakone kršili. Bolj čudno se mi zdi, da jih ni več. Vsako generacijo posebej urimo v rokovanju z orožjem. Vsak dan se postavljamo na položaj pozicije sile v mednarodnih odnosih. Mi ne vemo drugega kot groziti ali odgovarjati na grožnje. Od kod naj mladina jemlje vzore?»*

Britancem je verjetno že jasno, da je njihov sistem vzgoje v novih družbenih okoliščinah izpodkopan. V tem so si na jasnem. Ne vedo pa, kako bi zapolnili praznino, ki je nastala. Vedno so iz tujine prihajali na Angleško mladeniči iz vseh držav sveta, da bi se tu vzgojili, da bi se «pripravili za življenje». Sedanje razmere kažejo, da tuja mladina na Angleškem nima kaj iskati. Zato je Anglija primerno področje tudi za temeljite študije psihologov, ki pa se proučevanja psihologije ne smejo lotiti pri mladini, pač pa pri odraslih, predvsem pri onih, ki drže vajeti te velike dežele v rokah.

7. APRIL - SVETOVNI DAN ZDRAVSTVA

Duševne bolezni - socialni problem

Posebno pereče je to vprašanje v ZDA, kjer je skoraj polovica vseh pacientov v bolnišnicah vprav zaradi duševnih motenj

Danes je «Svetovni dan zdravstva»; povsod razpravljajo o najvažnejšem vprašanju javnega zdravstva, ki je v današnjih razmerah vprašanje duševnih bolezni. Zaradi teh bolezni se mora namreč v bolnišnicah zdraviti več bolnikov kakor zaradi raka, srčnih bolezni in tuberkuloze skupaj. Na vsakega bolnika, ki se v stanju popolne nesposobnosti oskrbuje v bolnišnici za duševne bolezni, pa sta najmanj po dve osebi, ki sicer nista tako hudo prizadeti, da bi morali v bolnišnico, vendar pa nista dovolj zdravi, da bi lahko živei mirno in srečno življenje.

Dr. William C. Meninger je sestavil nekaj vprašanj za ugotovitev duševnega stanja. Dr. Menninger je mnenja, da ste že potrebni pomoči, če brez ovinkov pritrdite le na eno izmed naslednjih vprašanj: *«Ali si neprestano delate skrbi? Ali se iz nedoločenih vzrokov ne morete koncentrirati? Ali ste nepretrgoma nesrečni brez tehtnega vzroka? Ali se razjezite hitro in pogostoma? Ali redno trpite zaradi nespečnosti? Ali ste v svojem duševnem razpoloženju podvrženi važnim spremembam (depresija, eksaltacija, ki vas motijo v vaši dejavnosti? Ali vam je vedno neprijetno, če morate biti skupaj z drugimi osebami? Ali se zelo razburite, če pride vaše drobno vsakdanje življenje iz tira? Ali vam gredo vaši otroci stalno «na živce»? Ali ste čemerni in stalno zagrenjeni? Ali vas je kdaj strah brez vzroka? Ali mislite, da imate vi vedno prav in da drugi nimajo nikoli prav? Ali tožite zaradi mnogoterih nejasnih bolečin, ki jim zdravniki ne morejo ugotoviti organskega izvora?»*

Točnih statističnih podatkov še ni, toda podatki iz nekaterih dežel glede duševnih bolezni in nevroz so porazni. V kulturno in ekonomsko najbolj razvitih deželah je en odstotek primerov duševne zamračenosti in približno deset odst. nevroz, če jih računamo od trenutka, ko povzročajo delno nesposobnost.

V Indiji sta približno dva prebivalca na tisoč na tem, da jih zadenejo duševne motnje, zaradi katerih bosta prej ali slej morala v bolnišnico. Poleg tega je še veliko število duševno nerazvitih, epileptikov itd. V Indiji je letno nad 1.750.000 zločinov ter od 15 do 17 tisoč samomorov.

Računajo, da je v ZDA približno 9 milijonov ljudi bolnih za duševnimi boleznimi; poleg tega je poldrugi milijon duševno nerazvitih. Od vseh bolnikov, ki se zdravijo v raznih bolnišnicah ZDA, jih je skoraj polovica v bolnišnicah za duševne bolezni. Med drugo svetovno vojno niso v armadi ZDA priznali sposobnosti za vojaško službo skoraj 900.000 moškim v starosti od 18. do 37. leta zaradi duševnih motetnj, kar znaša približno 5 odst. vseh pregledanih.

V Franciji računajo, da je med otroki od 4. do 17. leta kar 4.3 odst. v različni meri duševno nerazvitih, ki so potrebni posebne nege in morajo obiskovati posebno šolo.

Vprašanje duševnih bolezni in nevroz je socialni problem, saj so duševne motnje pogostoma značilen činitelj kriminalnega obnašanja in samomorov, zločinov, zakonskih ločitev, uživanja mamil itd.

Zaradi tega imamo v ZDA letno približno 1.75 milijona hudih zločinov; približno 50 tisoč ljudi se vdaja mamilom; računajo, da je približno 3.8 milijona alkoholikov, od katerih jih je 250.000 zapadlo hudemu kroničnemu alkoholizmu; na leto je približno 17 tisoč samomorov in vsako leto pride na štiri poroke ena ločitev; vsako leto pa pride pred mladinska sodišča približno 265.000 otrok od 7. do 18. leta. Jasno je torej, da so stroški za zdravljenje duševnih bolezni ogromni. V ZDA stane vzdrževanje psihiatričnih bolnišnic in zdravljenje duševno bolnih približno 750 milijonov dolarjev na leto.

Psihiatri, sociologi in zdravniki že več let proučujejo vzroke duševnih bolezni in motenj. Vsi se strinjajo v tem, da so tudi v tem pogledu odločilnega pomena odnosi in ravnanje staršev z otrokom že v njegovih prvih letih življenja. Med otrokom in materjo ali osebo, ki jo stalno nadomešča, morajo vladati odnosi tople, iskrene in nepretrgane ljubezni. Ti odnosi, katerim se pridružujejo pogosti stiki z očetom, brati in sestrami, so po mnenju psihiatrov osnova za razvoj otrokovega značaja in duševnega zdravja. Razbita ognjišča lahko povzročijo v otroku motnje in kvarno vplivajo na njegov značaj. Značilni so podatki iz Anglije, kjer so med 418 mladimi delinkventi ugotovili 45 odst. otrok iz razdrtih zakonov.

Število starih ljudi, ki so jih sprejeli v psihiatrične bolnišnice se je povečalo neprimerno bolj kakor bi smeli pričakovati glede povečanja starih ljudi.

Številna proučevanja so ugotovila, da stare ljudi dostikrat navdaja občutek samote, apatija, depresija in melanholija, ki se jim pogosto pridružijo še žalovanje za umrlim, osamljenost in vedno večja slabost. Tako so ugotovili stanje depresije in bojazni pri 50 odst. opazovanih starih ljudi.

Skoraj po vseh državah je zadnja leta opaziti vedno večje število samomorov. Kandidati za samomor trpijo zaradi kake duševne ali telesne bolezni ali pa zavoljo obeh. Največ samomorov je na Japonskem, na Danskem, v Avstriji in Švici. Ugotovili so, da so povsod po svetu moški bolj nagnjeni k samomoru kakor ženske. Razmerje je na splošno tri proti ena; na Norveškem 4:1, na Japonskem pa 2:1. Največ samomorov med moškimi je v Švici, na Danskem, v Avstriji in na Finskem; med ženskami pa so na prvem mestu Japonska, Danska in Avstrija.

Marsikatere najhujše zločine bi preprečili, če bi odpravili duševne bolezni in motnje. Razne študije o kriminalnosti so pokazale, da je približno tretjina hujših kriminalcev več ali manj abnormalna.

Zadnja leta pa marsikod prispeva k razvoju duševnih motenj strah pred atomsko energijo. Atomska izžarevanja pa so neslišni in brezbarvni strup, ki kvari in uničuje živce. Ob iznajdbi atomske energije se mora človeštvo spoprijeti z novimi problemi duševnega zdravljenja.

Pri tem imajo vedno bolj važno funkcijo zdravniki, ne samo specialisti in psihiatri. V Franciji na pr. so mnenja, da mora vsak zdravnik pri svojem vsakdanjem delu skoraj v polovici primerov uporabljati psihoterapijo. Za pa se marsikateremu zdravniku na splošno še zdaleč ne zdi prizadevanje na tem področju tako važno, kot na pr. protituberkulozna borba itd.

Nekdo je narisal karikaturo modernega človeka, ki ima v enem žepu tableto za pomirjenje, v drugem pa za poživljanje. Prva naj bi ga rešila more in mu pomirila živce, druga pa bi mu morala živce razdražiti in mu pomagati do večje storilnosti. Nekateri se hočejo rešiti stvarnosti in hudih skrbi, pa se vdajo mamilom, ki jih še bolj upropastijo.

Zelo važen je tudi odnos do duševno bolnega ali takega, ki je že okreval. Njegovo zdravljenje in njegova vrnitev v normalno življenje sta veliko odvisna od tega, kaj ljudje mislijo o njem in kako z njim ravnajo. Tudi odnosi in način zdravljenja v umobolnicah so se zadnja leta zelo spremenili in zaradi tega beležimo tudi večje uspehe. Prve tovrstne bolnišnice so bile prave ječe (žal, so ponekod še take). V ZDA pa so že pred leti to odpravili in spoznali, da je treba z duševno bolnimi ravnati kot z ljudmi, ne živalmi.

Za zaključek pa moramo poudariti, da je duševno zdravje podlaga za svetovni mir. Psihiatriji je znano, da posamezniki, ki trpijo za čustvenimi motnjami, občutki krivde, bojazni in manjvrednostnimi kompleksi, prenesejo sovražnost, ki izvira od tod, na druge, bodisi na posameznike, na skupine, skupnosti ali narode.

Kaj bere nemška mladina ?

Zahodnonemško združenje profesorjev je pred dnevi objavilo rezultate ankete, ki so jo izvedli med svojimi učenci na ozemlju Zah. Nemčije. Gre za anketo, ki so jo izvedli med 10.000 dijaki in dijakinjami v starosti med 13. in 15. letom, katere so vprašali, naj naštejejo pet najbolj priljubljenih knjig in naj še posebej napišejo naslov svoje najljubše knjige.

Najljubši pisatelj nemških dijakov je še vedno Cooper s svojimi romani iz indijanskega življenja. To se pravi, da je še vedno aktualen avtor, ki ga je bral že Goethe. Drugi na vrstnem redu je Karl May s svojim «Winnetoujem», za njim pride «Robinzon», Stevensonov «Otok zakladov» in «Tom Sawyer» Marka Twaina. Dekleta so po svojem okusu precej blizu dečkom.

HOROSKOP ZA DANES

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Vaše delo vam bo dalo veliko zadovoljstva. Izkažite svojo organizacijsko sposobnost.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nič se vam ne bo posrečilo, kljub temu boste zadovoljni, da vam ni šlo še slabše. Premalo dobre volje ste pokazali.

DVOJCKA (od 21. 5. do 22. 6.) Več pozornosti in več vneme, ker sicer ne boste prišli nikamor. Pritegnili boste pozornost neke osebe. Ne zanemarite novega poznanstva.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Ne delajte prevelikih načrtov, ker ne boste zmogli vsega. Na vidiku je prijeten izlet v družbi s prijatelji, kjer se boste z nekom spoznali.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Več odločnosti, toda tudi primernega razumevanja za tiste, ki nimajo toliko sposobnosti, kot jih imate vi.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Novi stiki, toda izbirajte pravilno. Proti večeru posebno pazite. Ne bodite preveč egoisti.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Neko naključje vas bo spravilo na čudno pot, zaradi česar boste prišli v spor z ljubljeno osebo.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Zvečer boste smeli reči, da ste imeli več sreče kot pameti. Naj vam to ne bo pravilo za prihodnje dni.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Dan je primeren za drzne iniciative, toda ne za špekulacije. Z zdravjem bodite zadovoljni, vendar ne pretiravajte.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Izkoristite današnji dan, da proučite vse svoje finančne in gospodarske zadeve. Ne razmetavajte, nimate preveč sredstev na razpolago.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Prišlo bo do spora ali vsaj do trenja zaradi finančnih zadev, ki se že dolgo vlečejo. Skušajte najti rešitev, ki bo veljala za vse.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Neka vplivna oseba vam bo pomagala razčistiti zelo zapleteno zadevo. Bodite ji hvaležni, ne smete se ji pa povsem podvreči.

Modugnova „Piove“ - film

Modugnova «Piove» se spreminja že v film: Na sliki Elsa Martinelli in Antonio Cifariello v začetni sceni filma, ki bo nosil naslov «Ciao, ciao, bambina».

Goriško-beneški dnevnik

Iniciativa pokrajinske uprave v korist kmetijstva

58 kmetovalcev prejelo okoli 2 milijona lir za racionalno ureditev hlevov in dvorišč

Posebno naklonjenost so posvetili živinorejcem s Krasa in iz Brd, ki sta najrevnejša kmetijska predela v naši pokrajini

V dvorani vojaškega muzeja na Trgu D'Amicis (Korn) v Gorici so v nedeljo dopoldne razdelili diplome in denarne nagrade udeležencem natečaja, ki ga je organizirala pokrajinska uprava, da bi razdelila finančno pomoč tistim kmetovalcem, ki so si v zadnjem letu preuredili hleve in dvorišča.

Aldo Lakovič iz Doberdoba prejema iz rok prefekta dr. Nitrija diplomo za svoje delo.

Poleg nagrajencev so bili prisotni tudi številni predstavniki oblasti, med katerimi prefekt dr. Nitri, kvestor dr. Testa, generalni tajnik trgovinske zbornice dr. Candutti, pokrajinski zdravnik dr. Montagna, dr. Fabretto za zbornico agronomov, dr. Verbi za kmetijsko nadzorništvo, pokrajinski svetovalci Miladin Černe, Fulvio Bergomas in Marija Selič, števerjanski župan Podveršič in drugi.

Predsednik pokrajine odvetnik Culot je v otvoritvenem govoru pozdravil vse navzoče ter poudaril, da ima kmetijstvo važno vlogo v življenju naše države, saj je prav gotovo najaktivnejša veja nacionalnega gospodarstva.

Iz kmečkega sloja prihajajo ljudje, ki zavzemajo najbolj vidna mesta v družbenem življenju. Prav zaradi tega, ker se pokrajinska uprava zaveda velike važnosti kmetijstva tudi pri nas, je v zadnjem času s celo vrsto ukrepov podprla njen razvoj; tako je pred časom sklenila prispevati pet milijonov lir za odpravo tuberkulozne živine iz hlevov, zadnji od teh ukrepov pa je nakazilo dveh milijonov lir za modernizacijo hlevov in dvorišč.

V imenu odsotnega predsednika kmetijskega nadzorništva dr. Marsana je pozdravil nagrajence dr. Verbi, ki je rekel, da se v slabih hlevih, kjer manjka svetloba in kjer smrdi, človek počuti slabo; isto velja tudi za žival: če je bivališče slabo, žival ne bo rasla in živinorejec od nje ne bo imel tistih koristi, kot če bi žival prebivala v zdravem hlevu. Za napredek kmetijstva je zelo važno, kako imajo kmetje urejeno gnojišče. Po prvi svetovni vojni, ko je bila goriška pokrajina večja kot je sedaj, so po cenitvah strokovnjakov živinorejci izgubili 12 milijonov lir zaradi neracionalnih ali celo pomanjkanja gnojišč. Govornik je dalje rekel, da se kmetija sodi po hlevu: čim boljši in čim bolj poln hlev ima kmetovalec, tem bolj zdrava in trdna je njegova kmetija, pa tudi dohodki so večji; skratka, kmetija se ceni po hlevu. Kmetovalci naj tudi pazijo, da se jim stroji, ki so jih drago plačali, ne bodo kvarili na dežju; spravijo naj jih pod streho. Pozdravil je odločitev pokrajinske uprave, da nagradi najbolj prizadevne male kmete in želel, da bi sledili nadaljnji ukrepi za napredek kmetijstva.

Tudi prefekt dr. Nitri je bil zadovoljen z nagraditvijo kmetovalcev ter obljubil v prihodnje gmotno podporo vsem iniciativam, ki bodo težile k pospeševanju kmetijstva.

Sledila je razdelitev diplom in denarnih nagrad. Tekmovalci (58 po številu) so porabili za modernizacijo hlevov in dvorišč 9,3 milijona lir. Komisija, kateri je bila dodeljena naloga, da sestavi pravilnik, je dala več prednosti kmetovalcem s Krasa in iz Brd, ki so nabolj revni kmetijski predeli v naši pokrajini in prav zaradi tega zaslužijo največjo pozornost. Prvo nagrado so podelili Aldu Lakoviču iz Doberdoba. Prejel je 100 tisoč lir. Drugo nagrado in tretjo nagrado po 60 tisoč lir sta prejela Marangon iz Koprive in Kurtin iz Krmina. Ostali nagrajenci so:

Nagrade po 60.000 lir:

Andrej Gergolet, Doberdob. Ana Petejan, Sovodnje. Igino Battistin, Kopriva. Francesco Brumat, Gorica, Ul. del Brolo 15.

Nagrade po 50.000 lir:

Benedikt Kristjančič, Jazbine. Karel Drufovka, Oslavje. Pacifico Vecchi, Villesse. Carlo Orsan, S. Lorenzo. Ermenegilda Tonca, Turjak. Cvetko Brajnik, Standrež.

Nagrade po 40.000 lir:

Andrej Cotič, Vrh. Alojz Dornik, Sčedno. Franc Mikluš, Sčedno. Antonio Braida, Štarancan. Antonio Marcon, Krmin. Sergio Ris, Krmin. Albino Glessi, Gradiška, S. M. Maddalena št. 31.

Nagrade po 30.000 lir:

Anton Pahor, Jamlje. Stefan Grilo, Vrh. Josip Drufovka, Sčedno. Tarcisio Tuni, Kopriva. Giovanni Berno, Farra. Armando Tolloi, Selce. Domenico Rossi, Škocijan. Tonzar, Tržič. Igino Tortul, S. Pier. Primo Nonino, S. Pier. Giuseppe Mauchigna, Škocijan. Antonio Furlan, Farra. Antonio Tomadin, Marjan. Pio Spessot, Gradiška.

Uspela akcija kriminalističnega oddelka kvesture

Vlomilca v lekarno S. Giusto aretirali in prijavili sodišču

Giovannija Mughelija iz Ul. I. Brass so izsledili prejšnji teden na podlagi srajce, ki jo je pozabil v lekarni

Oddelek kriminalne policije goriške kvesture je prijavil sodišču 43-letnega Giovannija Mughelija iz Ul. Italo Brass št. 30 v Gorici zaradi številnih tatvin. Ker je od zadnje tatvine preteklo 48 ur, je na začasni svobodi.

Mugheli, ki je goriški kvesturi znan po svojih prejšnjih nepoštenih podvigih, je v noči od 18. na 19. marec vdrl v lekarno S. Giusto na Korzu Italia. Razbil je šipe in zvil železa na oknu, da je lahko prišel v lokal. S silo je odprl predal in iz njega pobral vso gotovino, okoli 6.000 lir. Lastniki lekarne so naslednji dan vlom prijavili na kvesturi, ki je na kraju samem našla srajco vlomilca. Na podlagi te najdbe so pričeli preiskavo in nepridiprava izsledili v petek 3. aprila. Ko so ga vprašali, zakaj je pustil srajco v lekarni, je povedal, da si jo je slekel skupno s suknjičem, da se je lahko splazil skozi razširjeno železje v lekarno. Ko je pobral denar, jo je v naglici pozabil obleči.

Med zaslišavanjem je priznal še nekatere druge tatvine, ki so jih oškodovanci prijavili kvesturi. Od 16. na 17. februar je preskočil zid, ki obdaja zelenjadni trg na debelo v Ul. Boccaccio ter razbil ključavnico, da je vdrl v skladišče trgovca Virgilija Zorzuta, kateremu je odnesel iz miznice 12.000 lir. Tretji svoj podvig je napravil 26. novembra lani v Ul. Cocevia št. 5. Skupno s Sergiom Sbogarjem je vdrl v kurnik Antonie Venuti ter zavil vratove 10 kokošim. Tatiča sta svoj plen neopazno odnesla z dvorišča. Mugheli je rekel, da sta kokoši pustila nekje pod gradom in da jih pozneje nista več dobila. Sbogar, ki je Mughelijev prijatelj in so ga večkrat videvali v njegovi družbi, je na kvesturi odločno zanikal soudeležbo pri tatvini.

Mughelija bodo sodili zaradi večkratnih krajin in vloma.

Goriški šport

Poraz Juventine zmaga Sovodenj

Juventina je igrala zadovoljivo, vendar je imela smolo, igralci so štirikrat zadeli prečko

V nedeljo je imela Juventina v gosteh Casarso. Tekma se je odločila z 0:2 v korist Casarse. Začetek je pripadal domačinom. Napadalci Juventine so v deseti minuti prvega polčasa po zelo uspeli akciji pred vrati spravili obrambo Casarse na kolena. Imeli pa so smolo, ker je Cocco streljal v steber; žoga se je odbila na igrišče, od koder jo je branilec brcnil v kot in tako odpravil nevarnost za gol. Čez 10 minut zabijejo gostje prvi gol. Tik pred koncem prvega polčasa so imeli domačini še eno zrelo priložnost za gol; vendar je Braschi streljal v prečko, ko je imel stoodstotno priliko za gol.

V drugem polčasu je Casarsa spet v 18. minuti povečala razliko na 0:2. Gol je še bolj potrl igralce Juventine, ki pa so vseeno napadali in dvakrat zadeli prečko. 12 kotov za Juventino in 4 za Casarso. Že samo razmerje streljanih kotov nam pove, kako močno so pritiskali juventinci. Koliko smole se jih je držalo, pa nam dokazujejo štirje streli, ki so zadeli ob les

Z nedeljskim porazom ima Juventina še vedno 16 točk in si deli zadnje mesto s Sguerzijem, ki je prav tako izgubil proti Moši. Prihodnjo nedeljo igra Juventina proti Marianu, ki je na polovici lestvice s 27 točkami, Sguerzi pa z Romansom, Sguerzi bi moral imeti lažje delo kot Juventina.

Sovodnje so igrale doma in odpravile Št. Lovrenc z 2:0. Moštvo je še vedno trdno zasidrano na polovici lestvice prve divizije z 20 točkami.

Nagrajenka Ana Petejan, poročena Lukman iz Sovodenj.

Skupina nagrajencev iz slovenskih vasi v parku pokrajinskega muzeja na Kornu.

Poletni urnik trgovin

Pekarne od 6.30 do 12.30 in od 16. ure do 18. ure. Mlekarne od 6.30 do 12.30 in od 17. ure do 19.30. Trgovine z jestvinami od 8. ure do 12.30 in od 16. ure do 19.30. Trgovine z oblačili, pohištvom, industrijskimi izdelki ter neimenovane trgovine od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30. Železnine od 8.30 do 12.30 in od 15. ure do 19. ure. Sadje in zelenjava od 8. ure do 12.30 in od 16. ure do 19.30. Gorivo in gradbeni material od 8. ure do 12. ure in od 14. ure do 18. ure. Avtomobili in motorji od 8. ure do 12. ure in od 15. ure do 19. ure. Kolesa od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30. Cvetličarne od 8. ure do 12.30 in od 15.30 do 19.30. Kmetijske potrebščine od 8. ure do 12.30 in od 15.30 do 19. ure. Slaščičarne, ki nimajo pooblastila od kvesture in tiste, ki so združene s pekarnami od 7.30 do 22.30. Vsakodnevni pokriti trgi naj se ravnajo po urniku, ki ga določajo občine.

Ob sobotah in na večer pred prazniki se bodo trgovine zaprale pol ure pozneje.

Mesnice naj se ravnajo po sledečem urniku: ob ponedeljkih zaprto, ob torkih, sredah, četrtkih in petkih od 6.30 do 13. ure, ob sobotah od 6.30 do 13. ure in od 16. ure do 20 ure. Ob nedeljah ob 6.30 do 11. ure. Sproti bomo objavljali urnik trgovin za praznike.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja temperatura 17,5 stopinje ob 12,50, najnižja 10 stopinj ob 3. zjutraj. Vlage 75 odstotkov.

V soboto v Št. Mavru

Sestanek prosvetnega društva z izvolitvijo odbornikov

Domači pevci se vadijo pod vodstvom pevovodje Antona Ferrija

V soboto zvečer je bil v Št. Mavru sestanek članov prosvetnega društva, na katerem je bil prisoten tajnik Zveze slovenskih prosvetnih društev Miladin Černe. Tajnik je zbranim govoril o pomenu prosvetnega delovanja. Rekel je, da moramo čuvati in krepiti našo kulturo, ki nam daje moč in ustvarja v nas zavest o narodni pripadnosti. Za naš obstanek in za dvig kulturno-prosvetne ravni so velike važnosti knjižnice, pevski zbori, obiskovanje predstav tržaškega gledališča v Prosvetni dvorani v Gorici, prirejanje skupinskih izletov in podobno.

Prisotni so potem posegli v diskusijo, v kateri so proučili nove možnosti za razširitev prosvetnega delovanja. V vasi deluje zbor, ki ga vodi Anton Ferri, ki se je naučil že precej pesmi. Na koncu sestanka so izvolili tudi nov odbor, ki bo pripravil izlet članov, razdelil pa bo tudi nove izkaznice, ki jih bo v kratkem prejel od ZSPD.

—«»—

Sestanek odbora PD Naš prapor

V nedeljo se je sestal odbor prosvetnega društva Naš prapor iz Pevme in z Oslavja. Za predsednika so izvolili visokošolca Karla Primožiča, za podpredsednika Valterja Sošola, blagajnika Nadjo Sošol; Marija Krajnika odgovornega za pevski zbor, Valterja Sošola za šport, Mirka Primožiča za kulturne prireditve, Ivana Figlja za izlete, Virgila Primožiča za športnega pomočnika. Poleg Avgusta Lerardiča bodo v odbor pritegnili še enega odbornika z Oslavja.

V četrtek se bodo sestali člani pevskega zbora, 23. aprila pa bodo organizirali izlet na Koprsko; vozninа za člane 600, za nečlane 700 lir.

—«»—

Lahkoatletsko tekmovanje slovenskih srednješolcev

Včeraj popoldne je bilo na igrišču na Rojcah tekmovanje dijakov slovenskih srednjih šol. Tekmovali so v štafeti, teku na 80 m in v metu diska.

Doseženi so bili naslednji uspehi:

Štafeta: 1. licej A (Anselmi-Kusič) 25,1; 2. licej B (Di Battista - Persolja) 26,1; 3. strokovna šola (Jelen - Frandolič) 27,3; 4. učiteljišče (Terpin - Cej) 28,6.

Tek na 80 m: zmagovalci skupin: Jelen 10,7, Anselmi 10,2, Kusič 10,1. Končna lestvica tekmovanja na 80 m: Anselmi 9,8, Kusič 10,3, Di Battista 10,3, Persolja 10,6, Jelen 11, Pelicon 12.

Met diska: Anselmi 30,44 m, Cej 29,70, Primožič 28,4 L. Devetak 25,52, Tomšič 23,75, Susič 19,66.

Prihodnji ponedeljek se bo tekmovanje nadaljevalo.

—«»—

Obvestilo za učitelje

Učitelji, ki bi radi dobili suplence v šolskem letu 1959-1960, naj napravijo prošnjo do 30. aprila. Ministrstvo je odredbo izdalo 1. aprila. Kdor želi, jo lahko prebere na šolskem skrbništvu, šolskem nadzorništvu in pri didaktičnih ravnateljstvih.

—«»—

Menični protesti

V prvi polovici meseca marca je bilo v naši pokrajini 682 meničnih protestov. Seznam je objavljen v biltenu zbornice za trgovino, industrijo in poljedelstvo z dne 27. marca. V občini Gorica je bilo 339 meničnih protestov. Tržiču 155, Krminu 19, Doberdobu 5, Dolenjah 2, Farri 2, Foljanu - Radipugli 3, Gradiški 20, Marjanu 4, Moši 9, Romansu 1, Ronkah 28, Zagraju 2, Škocjanu 17, Št. Lovrencu 2, San Pier d'Isonzo 4, Sovodnjah 1 in Štarancanu 17.

—«»—

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: «V ljubezni in vojni», R. Wagner, D. Wynter.

VITTORIA. 17.00: «Z-6 kliče oporišče», E. Costantine, M. Sebalt.

CENTRALE. 17.00: «Dolina izgubljenih mož», D. Clarcn, M. Roth.

MODERNO. 17.00: «Bičanje».

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes je čez dan in ponoči odprta lekarna Alesani, Ulica Carducci 12, tel. 22-68. Dopoldne pa Ponti e Bassi v Rastelu 26, tel. 33-49.

Iz sodnih dvoran

Istrski begunec obsojen zaradi sramotenja države

Zasledili in obsodili so tatu, ki je kradel v mizarski delavnici - Mila obsodba študenta

Za dvema Tržačanoma je včeraj prišel na zatožno klop porotnega sodišča tudi 23-letni tenkul Alberto Bubnich iz taborišča na Opčinah. Tudi on je sramotil državo.

Žalitve, ki jih v listu ne smemo ponatisniti, je izrekel 14. julija lani v baru «Eustacchio» na Proseški cesti na Opčinah. V bar je stopil z dvema prijateljema in medtem ko se je eden od njiju takoj odpravil domov, je drugi, Armido Crevatin, šel v plesno dvorano. Ko se je vrnil iz nje, je bil spor že v teku. Bubnich je namreč grobo užalil lastnico bara Marijo Vanavsek rojeno v Catanii in Immacolato Boni por. Bassani. Naveličana njegovih neumnih besed, je Vanavskova poklicala karabinjerja, ki je stal v civilni obleki poleg telefona. Karabinjer je menil, da bo Bubnicha zlepa poslal iz bara. A zmotil se je. Fant ga je obsul z žalitvami in ga opljuval ter nikakor ni hotel domov.

Sicer je Bubnich trdil, da ga je karabinjer udaril, zaradi česar se je v njem zbudil odpor, še posebno pa, ker je karabinjer s pomočjo dveh vojakov stopil k njemu in mu s silo vzel denarnico iz žepa. Iz nje je vzel osebno izkaznico in mu listnico vrnil. «To ni olikano» mu je takoj Bubnich jezno rekel.

Med potjo ko so ga peljali proti karabinjerski postaji, so mu držali roke za hrbtom. To ga je bolelo in jih je prosil, da bi mu spustili roke. Toda, ker se ni nihče zmenil za njegove prošnje, je karabinjerja, ki je hodil ob njem, brcnil v koleno.

Pred sodniki se je hotel Bubnich izmazati in je povedal, da je zbežal iz Jugoslavije maja meseca 1956. leta in to zaradi tega, ker so mu tri leta prej ubili sestro, ki ni hotela izkaznice KP (Sic!). Te besede ni nihče resno vzel, niti državni tožilec, ki je poudaril, da njega malo briga, kaj obtoženec misli zdaj, ko je v Italiji in kaj je mislil, ko je bil še na «oni strani».

Za tožilca ni bilo nobenega dvoma, da gre za sramotenje države, ki je Bubnicha sprejela v svoje okrilje in mu preskrbela delo in streho. Bubnich je namreč zaslužil z delom v kamnolomu čez 2.000 lir na dan, imel je stanovanje brezplačno in povrhu je še dobival 14.000 lir podpore. Nadalje je Bubnich izvršil še več kaznivih dejanj: žalil je karabinjerja, kateremu se je tudi upiral in končno mu je povzročil telesne poškodbe, zaradi katerih je moral 14 dni počivati. Zato je tožilec zahteval skupno 2 leti in 6 mesecev zapora.

Obramba je sicer morala priznati, da gre za sramotenje, vendar je skušala zmanjšati pomen izrečenih žalitev ter je zahtevala, da bi fanta, ki je že 9 mesecev v zaporu in kateremu se je medtem rodil sin, ki ga še ni videl, spustili na začasno svobodo.

Sodišče je sprejelo edino ta predlog obrambe, a je Bubnicha spoznalo za krivega vseh obtožb ter ga je obsodilo na skupno 2 leti in 2 meseca zapora. Fanta so tako začasno izpustili iz zapora, v katerega pa upa, da ne bo več stopil zaradi amnestije, če bo ta prišla v poštev za njegove prekrške.

Preds. — Rossi, tož. Pascoli, zapisn. — Magliacca, obrambo — odv. Amodeo.

***

Lastnik mizarske delavnice v Ul. Appiari se je večkrat priroževal zaradi tatvin in se je naveličal tega, je javno prijavil policijskim organom. Zmanjkalo mu je nekaj reč čez 300 kg železa, pločevine in nekaj tečajnic vrata. Predvsem pa mu je manjkal električnega navitja.

S preiskavo so ugotovili, da je tat zastavljal v zastavljalnici nekaj lir. S tem pa še niso dobili tatu. Šele ko so našli del ukradenega železa v prostorih Luciane Laurenti in Fiabetti iz Ul. Giusti in Anislava Zubranicha iz Ul. Ginnis je prišlo na dan, da je to bil letni Gastone Stoppani iz Pondares.

Tej obtožbi sta sledili dve tožbi tatvine v škodo Giannottija in prisvajanja tujega blaga in denarja.

Stoppani verjetno ni vedel, koval, da bodo sodniki mili z njim. Obsodili ga je namreč le na 2 meseca zapora in na 6.000 lir globe, a še to pogojno, medtem ko so oprostili Fiabettijevo, ki je zagovarjala zaradi zatajitve ukradenega blaga, kar je izvršila dejanja. Zubranicha so zaradi neprevidnosti pa obsodili na 10.000 lir globe in narne kazni.

Isti sodniki so obsodili 20-letnega študenta Franca Cricchia iz Ul. Capriola mesec in 10 dni zapora in 4.000 lir globe pogojno, ker je di tatvine 19.000 lir, ki jih ukradel 40-letnemu Fuhrmanu stanujočemu v hiši.

Cricchio, katerega policijski organi zasumili, da je četka tajil, a ko je vse ni izhoda, je skesano priznal tatvino. Po izreku razsodbe je fant precej oddahnil, ker je bil v nevarnosti, da bi sodniki prisodijo hudo kazen. Tožilec je namreč zahteval leta in 1 mesec zapora in 20.000 lir globe.

Po vesteh milanskega lista

Povečani kontingenti za uvoz blaga iz FLRJ

Nedeljski milanski gospodarski list «24 Ore» objavlja daljši članek, v katerem prinaša nekatere podrobnosti o pred kratkim podpisanem italijansko-jugoslovanskem gospodarskem sporazumu. List tako ugotavlja, da je prišlo prvo do prekinitve pogajanj zaradi spora glede uvoza živine. Jugoslovanski predstavniki naj bi namreč zahtevali znatno povečanje uvoznih dovoljenj, tako da bi lahko s povečanim izvozom živine dosegli ravnotežje v trgovinski izmenjavi z Italijo. Končno pa da je prišlo na pogajanjih v Beogradu do sporazuma, ki predvideva uvoz 25.000 glav goveje živine, 25.000 konj in 12.000 svinj. Vendar pa naj bi istočasno izmenjali tudi note, s čemer naj bi dovolili še nadaljnji uvoz 9.000 glav goveje živine, kontingent za goveje meso pa naj bi na isti način povečali od 2 na 6 tisoč ton. Poleg tega list tudi navaja, da so povečali kontingent za uvoz ribjih konserv od 300 na 1000 ton, svinjskega usnja od 120 na 140 milijonov lir, drugo usnje od 30 do 40 milijonov lir in končno da znaša kontingent za uvoz glukoze in destrina 300 ton.

—«»—

Nova občinska gradbena komisija

Na dnevnem redu seje tržaškega občinskega sveta je bilo pretekli petek tudi imenovanje gradbene komisije. Na predlog svetovalca Dulcija so preložili to točko dnevnega reda na tajni del seje. Prejšnje komisije že niso namreč obnovili kar 6 let, čeprav ima važno nalogo, da se izreka in odloča o načrtih javnih del, o urbanističnih vprašanjih itd. Občina se je obrnila na razne ustanove in profesionalne zbornice, ki so predlagale svoje kandidate za člane komisije v skladu z veljavnimi predpisi.

Na tajni seji so izvolili naslednjih devet oseb: inž. Ettora Mocellinija, generalnega inšpektorja tehničnega urada in Anasa; odv. Carla Chersija, ki ga je predlagala avtonomna turistična ustanova; inž. Massimiliana Marassija (inženirska zbornica); inženirja Alfonsa Ragona (inženirska zbornica); dr. arh. Romana Boica (zbornica arhitektov); dr. arh. Giuseppa Lovisata (zbornica arhitektov); industrijskega izvedenca Oresta Montagnarija (zbornica geometrov); dr. inž. Bruna Umanija, podpredsednika zveze srednjih in malih industrijcev, ter inž. Carla Scarpo, podpredsednika zveze industrijcev. Deseti član komisije pa je njen predsednik, ki je župan ali pa njegov pooblaščenec odbornik za javna dela.

—«»—

13. aprila vsedržavna stavka kamnosekov

Kot smo že poročali, so sindikalne organizacije proglasile enotno vsedržavno stavko delavcev kamnolomov. Stavka bo 13. aprila zato, ker so delodajalci ponovno zavlačevali in nikakor nočejo sprejeti minimalne delavske zahteve na pogajanjih o obnovi kolektivne delovne pogodbe. Ta stavka zanima na našem področju okoli 1000 delavcev številnih kamnolomov v okoliških občinah in so delavci teh kamnolomov že trikrat stavkali za dosego svojih pravic. Delavske zahteve se nanašajo prvenstveno na zvišanje prejemkov za 15 odst., kar delavci utemeljujejo z dejstvom, da se za to kategorijo prejemki niso povečali že vrsto let, čeprav so se istočasno življenjski stroški občutno dvignili. Prav tako pomembne so tudi razne zahteve normativnega značaja, glede kategorizacije, odpravnin, dopustov in sličnih vprašanj.

—«»—

Tranzitni promet reškega pristanišča

Po podatkih z Reke se je tranzitni promet reškega pristanišča v januarju 1959 povečal za 42 odst. v primerjavi s stanjem v januarju lanskega leta in dosegel 72.117 ton, medtem ko je znašal lani 57.813 ton. Na prvem mestu v v reškem tranzitu je CSR (27.249 ton), sledi Avstrija (25.503 ton), Madžarska (15.357) in Zvezna Nemčija (102 ton).

—«»—

Odpusti v Felszegy jutri na uradu za delo

Urad za delo je sporočil, da bo sestanek glede odpustov v ladjedelnici Felszegy jutri ob 10. uri. Kot smo že poročali bodo na tem sestanku predstavniki podjetja in sindikalnih organizacij odgovorili na kompromisne predloge urada za delo glede odpustov 280 delavcev.

—«»—

V MILJAH

Zasedanje o INCA

V četrtek 2. t. m. je bilo v Miljah zasedanje, ki ga je organizirala ustanova INCA in na katerem so razpravljali o raznih vprašanjih socialnega zavarovanja. Sodelovalo je 31 delegatov iz Milj, ki so zastopali industrijska podjetja, zaposlena pri ACNA, na občini, ECA in predstavniki občelovalcev zemlje. Na zasedanju je poročal generalni direktor INCA iz Trsta o bolezenskem zavarovanju, čemur je sledila diskusija. Končno so sklenili sprejeti nekatere organizacijske ukrepe, da bodo izboljšali socialno zavarovanje v miljskem področju.

Iz koprskega okraja

Otvoritev novega vodovoda za vasi Hrastovlje in D...

Japonska tunolovka pripeljala tune za istrske tov...

V nedeljo so imeli vaščani Dola pri Hrastovljah in Hrastovelj velik praznik. Po več kot enem letu prizadevnega dela pri gradnji vodovoda, ki ga do sedaj v Hrastovljah ni bilo, so svečano izročili svojemu namenu nov vodovod, katerega so s prostovoljnim delom sami zgradili. Njihovo prizadevanje pa sta gmotno podprli občina Koper in podjetje Vodna skupnost, ki je izdelala tudi načrte za zajetje vode, gradnjo rezervoarja in vodne napeljave skozi vas.

Poleg te svečanosti pa so v nedeljo vaščani omenjenih vasi pozdravili tudi prvi avtobus, ki je pripeljal v vas. Več kot dva meseca so se namreč trudili, da so usposobili več kot 4 km ceste, ki se odcepi od istrske ceste, ki vodi v Buzet, za avtobusni promet. Njihov trud je bil bogato popačan, saj je sedaj prvič v zgodovini tudi ta predel povezan z avtobusno progo s Koprom.

Na tej progi je namreč podjetje Slavnik vzpostavilo novo avtobusno progo. Vaščani, ki so za usposobitev te ceste črtvovali precej prostovoljnega dela, zatrjujejo, da bodo še nadalje skrbeli, da bo cesta čimprej popolnoma končana.

* * *

Prejšnji teden je prispela v koprsko pristanišče japonska tunolovka «Kotoshiroma», ki je pripeljala 250 ton tunine za tovarne ribjih konserv. Zadnji krat je bila na Japonskem pred dvema letoma in od takrat stalno lovi tune. V Koper je prispela iz Paname.

Po pristanku ladje je obali zbralo precej ... nežev, ki so opazovali ribe, zanimive ... vzhajajočega sonca.

* * *

Trg pred Ložo v Kopru ... bil v nedeljo popoldne ... rišče zanimivega žrebanja ... osebni avto Fiat 600. ... Zlatorog iz Maribora je ... reč pred časom razpisal ... gradno žrebanje za ... ke proizvoda pralnega ... Rio. V nedeljo je poteka ... in vodstvo tovarne se ... ločilo, da priredi javno ... banje v Kopru. Poleg ... nja, ki je privabilo precej ... ljudi, je nastopil tudi ... Avsenik s pevcema Fi... in Korenom, dočim je ... selo plat, v kolikor je ... nesli s seboj vedno ... ni Avseniki, poskrbel ... dovalec Marinc, ki je ... znan z oddaj veselih ... radia Ljubljane pod ... Boris.

Srečen dobitnik avta je ... bila gospodinja iz Ko... Zalka Knavs.

* * *

V soboto so priredili ... Ekonomske srednje šole ... pru svoj I. maturantski ... prostorih hotela Trigla... reditev, ki so jo pripra... jaki sami, je bila ena ... patičnejših letošnje sezone ... sebno pa so bili obiskani ... veseli programa, ki so ... vajali dijaki sami, med ... rimi je izstopala s svojim ... pim glasom dijakinja Ol... Cetin, ki je zapela ve... larnih popevk.

—«»—

Prehitro je vozil in povzročil nesrečo

V nedeljo zjutraj ob ... je pripetila na cesti, ki ... s Kozine proti Kopru, ... na nezgoda, katere je ... va prevelika brzina. In... Kline je z brzino okrog ... kilometrov vozil osebni ... Ljubljane proti Kopru. ... njim pa se je vozil na ... du Matevž Rutar iz Pi... je hotel zaviti na stranskem ... sto, ki se odcepi nize... selja Rižane v naselje ... Z roko je napovedal spre... bo smeri. Vendar pa se ... vozeči Alojz Kline, ki ... tel Rutarja prehiteti, se ... gel zaradi prevelike ... izogniti trčenju. Zadel ... Rutarja in hkrati tudi ... cestno kamnito ograjo, ... je močno zrahljal. Zaradi ... čenja v ograjo pa ni bilo ... ših posledic. Vendar pa ... oba vozača poškodovana, ... čemer sta bili poškodovani ... di njuni vozili. Prve pomoči ... ranjencema nudili v bližnji ... ci s prognozo okrevanja v ... rinajstih dneh.

Kino na Opčinah

predvaja danes 7. t. m. z začetkom ob 18. uri zelo zanimiv film:

Spomini in misli o ustanovitvi KPJ

Jugoslovanski narodi proslavljajo letos štirideseteletnico ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije. Ves jugoslovanski tisk že več mesecev objavlja številne članke in razprave, ki so povezani z zgodovinsko tega važnega dogodka. S posebnim člankom se je oglasil v ljubljanski «Naši sodobnosti» tudi tovariš Ivan Regent, ki nam pripoveduje o tej važni obletnici kot tedanji voditelj tržaškega gibanja. Zato omenjeni članek posredujemo v naslednjem tudi našim čitateljem.

Po polomu II. internacionale ob začetku prve svetovne imperialistične vojne, ki je sledila že dolgo trajajoči krizi II. internacionale in reformnim nasprotjem, ki so vladali v njej, po polomu, o katerem pravi Lenin, da je bil pravzaprav polom oportunizma, je ostalo delavsko gibanje vsega sveta brez svojega mednarodnega posvetovalnega forума, ki naj bi bil vsaj simbolično utelešene mednarodne delavske solidarnosti. Ta solidarnosti, ki je bila tedaj delavstvu najbolj potrebna. Večina voditeljev socialističnih ali socialnodemokratičnih strank (1) predvsem vodilnih socialističnih strank vojujočih se dežel, je zatajila radikalne sklepe poslednjih treh kongresov II. internacionale, ki je bila leta 1912 v Baslu. Ta manifest je nalagal socialistom vseh dežel, da se morajo povsod in v vsakih okoliščinah energično boriti proti vsakršnemu šovinizmu, da morajo že ob zaetku sleherne, po buržoaziji sprožene vojne na vse načine izkoristiti zaradi vojne nastalo gospodarsko in politično krizo, odgovoriti na vojno s povečano revolucionarno dejavnostjo, propagirati državljansko vojno in nazadnje dvigniti ljudski upor, da bi preprečili padec kapitalizma.

Poziva na boj proti imperialistični vojni, ki se je bila že začela, ni bilo in ni bilo niti nobenega upora. Pač pa se je večina voditeljev socialističnih ali socialnodemokratičnih strank vojujočih se dežel (Anglije, Francije, Nemčije, Italije i. dr.) pridružila buržoaziji, prešla v buržoazni tabor, stopila v buržoazne vlade, začela zagovarjati šovinizem svoje buržoazije, postala v vojni hujskač in tako pomagala podpirati imperialistično vojno stremljenja svojih buržoazij. II. internacionale ni bilo več. Njen polom ni bil le polom oportunizma v socialističnih vrstah, marveč je bil hkrati tudi zatemnitev polom ideje in prakse mednarodne delavske solidarnosti.

Iz omrtvelosti je po treh letih vojne zdramila delavce oktobrska revolucija. Njen odmev na ves svet in na vse ljudi je bil ogromen. Kakor odmev ogromnega vulkanskega izbruha. Na delavce vojujočih se dežel, ki jim je buržoazija naložila levji del vojnih naporov in vojnih žrtev, je posebej. Svinčeno vojno nebo se je začelo jasniti. Čim več je bilo vesti o oktobrski revoluciji in čim jasnejše so bile te vesti, tem bolj je vojno ozračje sproščalo napetosti. Oktobrska socialistična revolucija se je kot nov dogodek ločil od vsega svojega začetka, odločno vrinila v proces vojnega in družbenega dogajanja. Pospešila je konec vojne. Odprla je vrata proletarskim revolucijam in revolucionarnemu gibanju za osvobojenje zatiranih narodov. Vnela je v srca in v duše delavcev in vseh zatiranih velико upanje; priklicala je v življenje zamrlo razredno borbenost delavcev; dahnila je vanje nekdanji pogum in jih prepričala, da je s primernim načinom in primernimi sredstvi mogoče odpraviti velико krivico zatiranja, poniževanja in izkoriščanja. Za proletariat vsega sveta, ki ga ni noben resen socialist nikdar učil, naj pasivno prenaša zlo, je bila oktobrska revolucija ogromno, po svojem obsegu in moralni moči velikastno utelešenje mita o Prometeju, ki je naposled pretrgal verige, na katere je bil priklenjen.

Oktobrska revolucija pa ni bila po dolgem mrtvilu le nov, navdušujoč pojav v zgodovinski družbenega dogajanja in razrednega boja. Bila je tudi ogromen skok naprej, napoved novih dni. Kakor vsak družbeni napredek, kakor vsak novi čas tako je tudi oktobrska revolucija prinesla vrsto novih problemov, novih nalog, ki jih ni bilo več mogoče reševati po starem, s starimi metodami.

Po končani prvi svetovni, imperialistični vojni je pod vplivom oktobrske revolucije zajel Evropo val družbenih razrednih pretresov in delavskih uporov. Evropa se je tresla pod pritiskom proletarskega gibanja, ki je že bilo zavzelo revolucionarne oblike. Proletariat, ki je nad štiri leta prenašal dejansko vso težo in največje breme imperialistične vojne, ki mu buržoazija ni hotela priznati nobenih pravic, ki mu ni hotela izpolniti niti med vojno danih obljub, je skušal sedaj po svoje, ali kakor se je glasila tedaj parola, «na ruski način», rešiti vprašanje svojega mesta v družbi in državi. Ta val družbenih in razrednih pretresov je zajel tudi Jugoslavijo, pa skupaj z Italijo tudi Julijsko krajino, ki so jo mirovne konferenco po vojni izročile Italiji.

Razredni boj, ki je med vojno po volji voditeljev II. internacionale navidezno utihnil, je bruhal sedaj z vso silo na dan. Med proletariatom in buržoazijo se je začel boj na življenje in smrt. Sedaj ni šlo več za boljšo plačo in za boljše pogoje pri delu. Šlo je za oblast, za vprašanje oblasti, za vprašanje «kdo koga». Ta ideja je bila prešla v zavest najnaprednejših vrst proletariata, pa tudi v zavest določenega sloja malih kmetov in v zavest najnaprednejših izobražencev. Toda ta zavest je bila še v povojih, ni mogla še postati materialna sila. Zato in še zaradi drugih razlogov je propadla Ogrska sovjetska republika, zato niso zmagali poskusi ustanovitve sovjetov v Nemčiji, v nekaterih krajih Italije, Jugoslavije in drugod. Hkrati je šlo za obrambo oktobrske revolucije ali že nastale Sovjetske zveze, ki je delavski razred vsega sveta tudi zaradi svojih lastnih koristi ni smel pustiti na cedilu. Ni je pustil. Pri obrambi oktobrske revolucije je soboleval proletariat vseh dežel brez izjeme s svojo instinktivno razredno zavestjo in je svojo nalogo, obraniti oktobrsko revolucijo, v nepozabnih gigantskih bojih častno izvršil. Sovjetski delavci in kmetje so z njegovo pomočjo v državljanski vojni premagali vse svoje sovražnike in naposled zmagali.

Druga velika, temeljna naloga proletariata: zavojevati oblast v vseh ali vsaj v nekaterih velikih, naprednih, gospodarsko razvitih deželah, je bila težja in je proletariat v tistem razburkanem obdobju iz različnih razlogov ni izvršil. Bili so sicer delni poskusi, na Ogrskem in v Nemčiji celo v velikem obsegu, vendar so vsi propadli. Pa ne samo in tudi ne predvsem zato, ker je evropska buržoazija — ki je bila bolj razvita in na boj bolje pripravljen kot ruska in ki si je ob dogodkih v Rusiji nabrala tudi nekaj izkušenj — z vso silo in z vsemi sredstvi preprečevala zmago delavskega razreda. Ti poskusi proletariata, da bi si zavojeval oblast, so propadli predvsem zato, ker še ni bil ves delavski razred na tak boj, na revolucionarne prijeme boja pripravljen. Tudi večina njegovih tedanjih strank in njih voditeljev ni bila za tak boj še zrela. V tistih nepozabnih razburkanih časih ki so neposredno sledili oktobrski revoluciji in prvi svetovni imperialistični vojni, ko je delavski razred nujno potreboval pomoči resnih, poštenih, nesebičnih, pametnih, pogumnih in marksistično podkovanih voditeljev, se je vsepovsod pojavilo vse polno najrazličnejših «voditeljev», ki so prisilili Lenina, da je v začetku leta 1920 napisal znamenito brošuro o otroški bolezni «levičarstva» v komunizmu kot poskus poljudne razlage marksistične strategije in taktike. Pojavili so se razjarjeni malomeščanski ultrarevolucionarji, anarhistično razpoloženi pučarji za vsako ceno, ki so si bili vtepli v glavo, da je proletarska revolucija v vsakem trenutku in povsod mogoča ne glede na razmerje sil med proletariatom in buržoazijo in ne glede na to, ali je proletariat pripravljen ali ne prenesti žrtve, ki so nujni delež njegove revolucije; pojavili so se nasprotniki vsakega in vsakršnega kompromisa proletarskih strank z buržoazijo, tudi če bi bilo to v korist proletarske revolucije; pojavili so se antiparlamentarci, t. j. taki, ki niso hoteli nič vedeti o parlamentu, in trdili, da proletariat ne more izkoristiti parlamentarne tribune v svoje revolucionarne namene; pojavili so se utopistični sanjači, ki so zahtevali odpravo denarja in uvedbo neposredne zamenjave blaga, kakor da denar ne bi bil blago, ki je v določeni količini enakovreden določeni količini katerega koli blaga. Pojavili so se tudi vsakovrstni provokatorji — zavedni in nezavedni, plačani in neplačani, ki so begali proletariat.

IVAN REGENT

(Nadaljevanje jutri)

Eisenhower govori v Gettysburgu. Tudi njegova žena (na odru na levi poleg notranjega ministra) je oblečena v akademsko togo.

Mnogo ugibanj in komentarjev pred odhodom

Montgomery se odpravlja na zasebni obisk Moskve

Laburistični «Daily Herald» piše, da Montgomery ne slovi po taktu, «Daily Sketch» pa si celo ne pomišlja napisati, da se Monty vsakokrat, ko posega v politične dogodke, obnaša kot kak osel

LONDON, 6. — Iz uradnih krogov se je danes zvedelo, da bo maršal Montgomery, ki bo odšel 28. t. m. v Moskvo, pred odhodom obiskal Mac Millana; verjetno se bosta z Mac Millanom sestala prihodnjo sredo. Za sestanek je prosil maršal Montgomery. Iz istih virov se je zvedelo, da je že pretekli mesec Montgomery govoril z Mac Millanom, če ima morda predsednik angleške vlade kaj proti njegovemu obisku v Moskvi. Mac Millan je baje odgovoril, da nima nič proti temu.

Iz istih virov se je zvedelo, da Montgomery nima nobenega naročila, ki bi mu ga poverila britanska vlada, pač pa da je njegovo potovanje v Moskvo njegova zasebna zadeva. Kot je znano, je Montgomery bil v Moskvi že leta 1947, ko se je sestal tudi s Stalinom.

Številni angleški časopisi močno kritizirajo Montgomeryjev sklep, da obišče Moskvo. Konservativni «Daily Express» piše, da se v diplomatskih krogih sprašuje, ali ni premier Mac Millan tajno opogumljal Montgomeryja, naj se da povabiti v Moskvo. Časopis nadaljuje: «Iz vladnih krogov so sinoči priznali, da sicer ni bilo uradnih posvetovanj, da pa je vendarle Montgomery prosil za pristanek predsednika vlade, ki ni imel nič proti njegovemu načrtu.»

«Daily Telegraph» pa zatrjuje, da vlada nima popolnoma ničesar s tem «zasebnim poslanstvom». Maršal Montgomery bi si baje hotel ustvariti bolj jasno sliko o sovjetskem stališču. Če mu bo uspelo priti do sklepov, da je marsikaj tega, kar general Norstad in njegovo vrhovno poveljstvo mislita, bolj resnično ali bolj zgrešeno kot misli sam, bi Montgomeryjeve informacije mogle biti koristne.

Za laburistično glasilo «Daily Herald» obstaja samo milijonski delec možnosti, da bi potovanje maršala Montgomeryja moglo roditi kaj dobrega. Po pisanju tega časopisa pa je možno, da bo Montgomeryjevo potovanje zelo škodljivo. Glede tega piše: «Monty, ne vmešavajte se v to, kar se vas ne tiče. Vrhunski sestatek je strogo prepovedan vojaškim osebnostim. S političnimi problemi se morajo ukvarjati poklicni ljudje in noben politični delavec na zemlji ni bolj «poklicno sposoben» kot Hruščev. On bi za zajtrk mogel spraviti v vrečo kar šest miroljubnih generalov. Tu je potreben takt, Monty, in takt ni vrlina, po kateri bi vi sloveli.»

Liberalni «News Chronicle» analizira vse elemente za in proti Montgomeryjevemu obisku. To analizo zaključuje: «Končno mislimo, da je to potovanje zgrešeno. Montgomery je mož naglih in nepreračunljivih reakcij. Poleg tega je izbral neprimeren trenutek. «Daily Sketch» pa zaključuje: «Vsakokrat, ko Monty posega v politične dogodke, se obnaša kot kak osel. Toda tokrat bi mogel povzročiti tudi veliko škodo Zahodu. Odnosi v atlantski zvezi so v zelo delikatni situaciji. Francija in Zahodna Nemčija sta ljubosumni nad Mac Millanovo popustljivostjo in mu očitata njegovo ne preveč trdno stališče nasproti ZSSR.»

V nevarnosti avstrijski avtomobili v Italiji?

Neki dunajski list je sporočil, da avstrijske zavarovalnice ne bodo prevzele obveznosti za poravnavo škode, ki bi jo avtomobili avstrijskih turistov utrpeli v Italiji zaradi vandalskih dejanj. List «Neues Oesterreich» pa to trditev zanika, češ da zavarovalnice niso nikoli česa podobnega izjavile in da so slej ko prej obvezane eventualno nastalo škodo poravnati. Kljub tej važni ugotovitvi in prijateljskemu razpoloženju italijanskih organov turizma — nadaljuje list — bo kriza na Južnem Tirolskem gotovo nekoliko vplivala na načrte Avstrijcev za potovanja v Italijo. V statistiki o italijanskem turizmu je Avstrija na drugem mestu z 2,260.000 turisti (takoj za Nemčijo). Vendar pa so v tem številu mnogi Avstrijci, ki gredo čez mejo samo za en dan zaradi nabav na področju Trbiža ali Brennerja. Toda po realnejši statistiki po prenočevanjih je Avstrija šele na šestem mestu za Nemčijo, Francijo, ZDA, Anglijo in Švico. Le v nekaterih kopališčih ob Jadranskem morju so Avstrijci na drugem mestu

Liz četrtič «zapušča» film

Elizabeth Taylor je sporočila, da je trdno odločena, da zapusti filmsko kariero, ko bo dokončala tri filme, za katere je že podpisala pogodbo. Časnikarjem je rekla, da ji je družinsko življenje mnogo bolj važno od kariere. Toda to ni njena prva taka izjava. Že leta 1950, pred poroko z Mickyjem Hiltonom, sinom lastnika verige hotelov, je dejala, da si ne bi pomišljala «zagnati kariero skozi okno», če bi ovirala njeno družinsko življenje. Dve leti pozneje je po poroki z igralcem Michaelom Wildingom pisala, da ji je edina želja ustvariti si ognjišče. L. 1957 pa je takoj po poroki z Mikom Toddom spet sporočila, da bo zapustila film. Njeni sedanji izjavi bo sledila poroka — če se še kaj ne spremeni — z Eddiejem Fisherjem 11. maja v Nevadi. Dosedanja Fisherjeva žena Debbie Reynold je privolila na ločitev tudi v tej državi, kjer postane razsodba dokončna že po treh tednih, medtem ko je treba v Kaliforniji do druge poroke čakati leto dni.

Kaligula pretepen, okraden in pod procesom

Hollywoodski igralec Jay Robinson, poznan kot Kaligula v filmu «Tunika», je na policiji povedal, da se mu je ponoči v njegovo sobo v hotelu prikradel neki zakrinkan človek, ga pretepel ter mu odnesel 3200 dolarjev, kar je približno dva milijona lir. Jay Robinson je imel denar skrit v škornju pod posteljo. Mogoče je vse to res, nerodno za Robinsona pa je to, da je mož že dalj časa pod preiskavo zaradi uporabe in prodaje mamil.

Lasje rumeni kot limona

Ako so se doslej umetne barve las še kolikor toliko držale v mejah naravnih barv tega okrasa glave, pa za prihodnjo modo tega ne bomo več mogli trditi. Na pariškem 13. prvenstvu pričesk so se v tem pogledu izvedele nekatere zanimive stvari: gospe — in gospodične seveda — ki so posebno občutljive za «napredek» mode, bodo nosile lase limonasto-rumene barve. Druge barve, ki se bodo tudi močno upoštevale, bodo: modra, vijoličasta, roza, ebenovinasto-črna, platinasta — in vse v vseh mogočih odtenkih. Na omenjenem prvenstvu so se že obdelovale nekatere nove pričeske, ki jih bomo verjetno kmalu kje zagledali.

Po presaditvi kostnega mozga v Paviji

Poskus je baje uspel toda pacient je umrl

Vittorio Marotta iz Vigevana, na katerem so napravili v Italiji prvi poskus presaditve mozga, je najbrž v oslabelosti podlegel srčni kapi

PAVIA, 6. — Cevljar iz Vigevana Vittorio Marotta, ki so pred dnevi na njem prvič v Italiji preizkusili presaditev kostnega mozga, je podlegel. Kakor smo že poročali, so bolnega čevljarja spravili v bolnišnico pred kakimi petnajstimi dnevi zaradi težge levkemije ali krvnega raka. Prof. Marinone s poliklinike v Paviji je skušal na njem napraviti tvegan poizkus presaditve kostnega mozga, to se pravi novega načina zdravljenja, ki ga uvajajo v svetu. Presaditev je klinično uspela in kmalu po operaciji se je stanje Vittoria Marotte za nekaj dni izboljšalo, toda potem se je stanje začelo spet slabšati in preteklo noč je Marotta kljub vsej negi podlegel.

Potrebnih bo več analiz, kar bo trajalo nekaj dni, preden bodo lahko zdravniki izdali točno poročilo o smrti Vittoria Marotte. V prihodnjih dneh bi moralo priti do tretje presaditve mozga in že se je ponudilo sedem dajalcev mozga. Do smrti je verjetno prišlo zaradi splošne oslabelosti bolnika. Do zadnjega je bil Marotta v sterilizirani sobi, v katero so smeli samo zdravniki, ki so imeli Marotto v oskrbi. Pred presaditvijo mozga je bil Marotta pod intenzivnim «bombardiranjem» s kobaltom, da bi njegov organizem postal sposoben sprejeti nov mozeg.

Njegovo stanje je bilo sicer tako obupno, da so zdravniki po presaditvi mozga opozarjali na previdnost po izjavah o eventualnem uspehu poskusa. Zdi se, da je Marotta umrl zaradi srčne kapi.

Zakaj je umoril 5-letnega dečka?

MILLWAUKEE (ZDA), 6. — V nekem kanalu v predmestju so odkrili truplo 5-letnega dečka Bena Wagnerja iz Millwaukeeja, ki je izginil v soboto zvečer. Pri odkritju trupla so ugotovili, da je bil otrok zadušen, poleg tega so na njegovem truplu odkrili tudi rane, povzročene z nožem.

Mali Ben je v soboto zvečer šel od doma z nekim svojim prijateljčkom, da bi si kupila sladoled. Nato je stopil v avtomobil nekega neznanca, ki mu je predlagal, da bi ga odpeljal malo na sprehod. Od tedaj ni bilo o njem nobenega glasu. Meščan iz Milwaukeeja Milton Geiger je na policiji izjavil, da je včeraj videl na avtomobilski cesti neki avtomobil, na katerem se je vozil deček, ki je obupno mahal z roko skozi okence. To se mu je zdelo čudno, zato je sklenil pohiteti za avtomobilom, da bi si zapisal vsaj tablico. Toda vozač prvega vozila je naglo pognal in nato krenil z glavne cestre stran. Ker ima Geiger ženo in šestletnega sina, se ni upal slediti avtomobilu, ki je odpeljal nesrečnega dečka.

Smrt treh rudarjev v globini 700 m

LABIN, 6. — Pri nesreči, ki se je pripetila v labinskem rudniku, so 3 rudarji izgubili življenje, kakih 10 pa jih je bilo ranjenih. Do nesreče je prišlo približno 700 m globoko, in to v trenutku, ko sta se izmeni rudarjev menjavali. Delovodje so pravkar razvrščali delavce na delo, ko se je v globini zaslišala eksplozija, ki jo je najbrž povzročil jamski plin. Preden so se rudarji zavedli, za kaj gre, se je nanje zrušila masa premoga, ki se je ločila od stropa. Trije rudarji so bili na mestu mrtvi, kakih deset pa jih je bilo ranjenih. Reševalne skupine, ki so takoj prišle na pomoč, so spravile na površje trupla ponesrečenih rudarjev, ki so vsi trije iz Bosne. Ostale pa so pripeljali v labinsko bolnišnico.

NEAPELJ, 6. — Z ladjo «Cristoforo Colombo» se je vrnila v Italijo slovita pevka Renata Tebaldi, ki je bila na daljši turneji po ZDA.

Dve nenavadni poroki

Mlada zaročenka je zaradi nasprotovanja staršev izpila strup; tik pred smrtjo se je še poročila

VERONA, 5. — Zidar vdovec Giuseppe Vicentini, ki ima 45 let in je oče štirih otrok, se je hotel poročiti s 50-letno Plinio Borgesani. Poroka je bila določena za te dni. Toda v petek je Vicentini postal žrtev neke prometne nesreče in vse je kazalo, da bo poroka odložena. Mož pa je bil drugačnega mnenja in čeprav je bil vezan na bolniško posteljo, je poklical k sebi svojo izvoljenko in ob navzočnosti prijateljev in znancev ju je pater Mario Ferrari poročil ob bolniški postelji.

PALERMO, 6. — Ker se starši dveh mladih zaročencev niso mogli sporazumeti glede materialne plati ženitve, sta morala mlada dva opustiti načrte za poroko. Tisti, ki so posebno ovirali zvezo, so bili starši 23-letnega dekleta, ki je v obupu zaužila znatno količino strupa. Ko je nevesta že umirala, so opravili poročni obred; kmalu nato je komaj poročena žena umrla.

Ustrelil je ženo

SALERNO, 6. — V nekem stanovanju v kraju Giffoni Vallepiana, ki je veliko kmečko naselje kakih 26 km od Salerna, je kmet Ruggero Russo s strelom ubil svojo ženo Emmo Tedesco. Ne ve se še za okoliščine in vzroke tega umora, zdi se pa, da je Russo svojo ženo, od katere se je bil že pred časom ločil, ubil s strelom skozi okno.

Russo in žena že leto dni nista živela v dobrih odnosih, tako da je ona odšla k svojim staršem in z njo tudi trije otroci, ki so se jima rodili v 13 letih poroke.

Galeba iz Moskve

VIAREGGIO, 6. — Ko sta davi lovca Mario Leonelli in Antonio Marinai prišla s puškami na vzhodni pomol v pristanišču v Viareggiu, sta opazila v zraku jato galebov. Takoj sta ustrelila proti jati vsak po en strel. Nekaj galebov je padlo v vodo in ko so jih nato potegnili na obalo, sta lovca opazila, da ima eden izmed galebov na nogi pričvrščen aluminijast obroček z napisom v cirilici «Moskva E. 310.201». Lovca sta obroček izročila lovski zvezi v Viareggiu, ki ga bo poslala v Moskvo.

Proučevanje Etiopije

RIM, 6. — V Rimu se je zaključilo zasedanje strokovnjakov za proučevanje Etiopije. Na petih delovnih sestankih so znani strokovnjaki za zemljepis, etnologijo, pravo, zgodovino in arheologijo Etiopije proučevali različna področja v zvezi s to deželo. Tega znanstvenega zasedanja so se udeležili strokovnjaki iz ZDA, Izraela in raznih drugih dežel. Sinoči je etiopski veleposlanik v Rimu Hawariad priredil za udeležence tega znanstvenega sestanka sprejem. V petek zvečer pa so bili znanstveniki gosti akademije Lincei na sprejemu, ki se ga je bil udeležil tudi predsednik vlade Segni.

V SZ skrčene omejitve za tuje diplomate

Predstavnikom veleposlaništva ZDA v Moskvi dovoljeno, da obiščejo Baku in druge kraje kavkaškega področja

MOSKVA, 6. — Sovjetske oblasti so deloma ublažile omejitev glede kroženja tujih diplomatskih zastopnikov po ozemlju Sovjetske zveze. Ta omejitev naj bi bila zaradi vojaških vaj. Zaradi tega postopka sovjetskih oblasti so tudi oblasti ZDA uvedle enak postopek nasproti diplomatskim predstavnikom Sovjetske zveze, ki so akreditirani v Washingtonu. Po najnovejših podatkih so uradnikom in predstavnikom ameriškega veleposlaništva v Moskvi dovolili, da obiščejo Baku in druge kraje kavkaškega področja. Iz Washingtona poročajo, da je ameriško zunanje ministrstvo potrdilo vest o dovoljenju tujim diplomatskim predstavništvom v Moskvi, da se omejitve skrčijo. Neki glasnik ameriškega zunanjega ministrstva je dodal, da je veleposlaništvo ZDA v Moskvi sporočilo Washingtonu, da sovjetske oblasti dovoljujejo nekaterim osebam tujih predstavništev svobodnejše premikanje po Sovjetski zvezi. Hkrati pa isti glasnik dodaja, da ne more dati podrobnejših poročil.

Mladi angleški nogometaš in večkratni državni reprezentant Jeff Hall je umrl za poliomielitisom.

Ob «aretaciji» odnesla 190 zlatih ur

MILAN, 6. — Caterina Girondo, vdova Gorini, je imela zares smolo. Pred kratkim je v Turinu kupila 190 zlatih ur v vrednosti 3 milijonov lir. Z urami je prišla v Milan, da bi našla tu koga, ki bi jih kupil, seveda za nekoliko višjo ceno, kot jih je ona kupila, da bi pri tem nekaj zaslužila. V Milanu se je spoznala z nekim neznancem, ki se ji je ponudil, da ji bo pomagal. Potem ko je telefoniral na desno in na levo, ji je rekel, da je našel kupce. Zdelo se je torej, da bo šlo vse po najboljši poti, toda kmalu sta se jima predstavila dva, ki sta se oglasila kot policijska agenta. Aretirala sta posredovalca in pobrala ure. Ženska je začela protestirati, češ da je vse zakonito in da je aretacija krivična. Toda vse to ji ni pomagalo. Šele čez kako uro se je uboga ženska zavedla, za kaj gre. Ko je odšla na kvesturo, da bi vso stvar razčistila, so ji tam rekli, da za zadevo sploh ne vedo in da omenjena policijska agenta dejansko nimata nobene zveze s policijo, pač pa da sta se pretvarjala, da bi ji tako izmaknila 190 zlatih ur. Policija je začela preiskavo.

Po televiziji je izvedel da je zadel 100 milijonov

Maniccia, uradnik v Rimu, je kupil srečko loterije Agnano pri neki poštni uradnici, ki mu je srečko skoraj vsilila

RIM, 6. — Srečni dobitnik sto milijonov loterije Agnano je rimski uradnik Maniccia. Kdor bi ga danes iskal, bi ga gotovo ne našel, kajti izginil je neznano kam. Kljub temu da nihče ne more priti z njim v stik, se je zvedelo, da je Maniccia igral svojo loterijsko srečko povsem skrivaj in sam zase, tako da ni o tem nič omenil niti svojcem v družini.

Ko je pred televizijskim sprejemnikom poslušal rezultate te velike loterijske igre, je opazil, da štiri prve številke ustrezajo številkam na njegovi loterijski srečki. Mož je mirno vstal in se umaknil v spalnico, da bi tu podrobneje pogledal «sreči v oči». Ko je opazil, da mu je bila sreča mila, se je vrnil pred televizijski sprejemnik in zbranim povedal srečno vest. Veselje je bilo nepopisno in takoj so napili toliko milijonom. V tem trenutku pa ni bila doma njegova žena, ki je zaposlena v bolnišnici za tuberkulozo «Forlanini». Domov se je vrnila šele zvečer in tudi ona uživala v sreči družine.

Družina Maniccia živi v nekem štirisobnem stanovanju, ki je povsem dobro opremljeno z novim pohištvom. Družino sestavlja mož, žena in štirje sinovi. Dve hčeri sta že poročeni. Maniccia se je rodil v Terracini in je že štiri leta nameščen kot skladiščnik pri podjetju «Lancia» v Viale Parioli. Tudi pred to zaposlitvijo je imel podobno službo pri družbi Alfa Romeo. Loterijsko srečko je kupil pri neki poštni uradnici, ki mu je srečko tako rekoč vsilila. Mož je šel tistega dne na pošto, da bi tu dvignil invalidnino, ki jo prejema, ker se je leta 1945 na delu ponesrečil in postal invalid.

Zločin v gozdu pri Saint-Germainu

PARIZ, 6. — Odkritje trupla neke ženske z ranami na vratu in na trebuhu postavlja pariško policijo pred težko rešljivo zadevo. V gozdu pri Saint-Germainu je neki kmet našel truplo ženske med 30. in 40. letom starosti, ki je imela na sebi le rdečo obleko novejšega kroja in spodnjo obleko bele barve. Takoj je javil policiji, ki je na kraju zločina našla na tleh tudi nekaj potvorjenih biserov. Iz tega se da sklepati, da je nesrečna ženska v času napada imela okoli vratu ogrlico. Policiji ni uspelo najti orožja, s katerim je bila ženska umorjena, iz ran pa se da sklepati, da je morilec uporabil zelo oster nož. Sodni izvedenec je izjavil, da je bil zločin v prvih jutranjih urah.

Po desetih letih se je Ingrid Bergman zopet vrnila v Hollywood. Poleg njenega sedanjega moža Larsa Schmidta je z njo tudi njena hči iz prvega zakona Jenny Lindstrom. Ingrid se je udeležila slavnosti podeljevanja «Oscarjev».

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

A LIGA

Rezultati

*Alessandria-Lanerossi	1-0
Fiorentina-*Bologna	4-0
*Juventus-Bari	2-2
*Lazio-Triestina	3-1
*Milan-Roma	4-1
*Napoli-Tal. Torino	2-2
*Padova-Spal	2-1
Inter-*Sampdoria	4-2
*Udinese-Genoa	4-0

Lestvica

Fiorentina	26	17	7	2	83	24	41
Milan	26	16	8	2	65	27	40
Inter	26	15	5	6	61	34	35
Juventus	26	13	9	4	58	35	35
Lanerossi	26	12	5	9	38	33	29
Sampdoria	26	10	8	8	36	24	28
Padova	26	10	6	10	38	40	26
Napoli	26	6	14	6	28	40	26
Bologna	26	8	9	9	36	38	25
Roma	26	8	8	10	42	37	24
Lazio	26	9	6	11	34	43	24
Genoa	26	7	8	11	31	47	22
Bari	26	6	9	11	31	43	21
Udinese	26	5	9	12	25	47	19
Alessandria	26	5	9	12	23	47	19
Triestina	26	5	8	13	29	46	18
Spal	26	5	8	13	22	38	18
Tal. Torino	26	4	10	12	28	55	18

TEKME 12-4-1959

Bari-Sampdoria, Fiorentina-Milan, Genoa-Padova, Inter-Bologna, Lanerossi-Juventus, Roma-Lazio, Spal-Napoli, Tal Torino-Udinese, Triestina-Alessandria.

B LIGA

Rezultati

*Brescia-Taranto	2-0
*Catania-Cagliari	0-0
Atalanta-*Lecco	2-1
*Messina-Reggiana	1-0
*Parma-Palermo	1-1
*Sambenedett.-S. Monza	1-0
*Venezia-Como	0-0
*Verona-Marzotto	3-0
*Vigevano-Novara	1-0
Prato-*Zenit Modena	2-0

Lestvica

Atalanta	29	14	11	4	49	23	39
Palermo	29	14	9	6	37	23	37
Cagliari	29	12	11	6	40	37	35
Lecco	29	12	11	6	39	32	35
Reggiana	29	13	7	9	35	26	33
Novara	29	12	8	9	40	36	32
Verona	29	12	7	10	39	31	31
Messina	29	11	8	10	38	31	30
Como	29	12	6	11	36	32	30
Venezia	29	11	8	10	34	32	30
S. Monza	29	10	9	9	28	23	29
Brescia	29	9	11	8	32	28	29
Marzotto	29	10	9	10	18	22	29
Taranto	29	8	12	9	28	30	28
Parma	29	8	10	11	33	48	26
Z. Modena	29	8	9	12	24	35	25
Catania	29	5	13	11	27	31	23
Sambened.	29	3	17	9	22	35	23
Vigevano	29	7	6	16	18	36	20
Prato	29	4	6	19	18	44	14

TEKME 12-4-1959

Atalanta-Parma, Catania-Brescia, Como-Zenit Modena, Marzotto-Sambenedettese, Novara-Venezia, Palermo-Cagliari, Prato-Vigevano, Reggiana - Lecco, Simmenthal Monza-Verona, Taranto-Messina.

Športne stave

TOTOCALCIO

Alessandria-Lanerossi	1
Bologna-Fiorentina	2
Juventus-Bari	X
Lazio-Triestina	1
Milan-Roma	1
Napoli-Tal. Torino	X
Padova-Spal	1
Sampdoria-Inter	2
Udinese-Genoa	1
Catania-Cagliari	X
Lecco-Atalanta	2
Mestrina-Siena	X
Barletta-Cosenza	1

KVOTE: 13 točk: 3.214.000 lir; 12 točk: 88.400 lir. V Trstu je 37 dobitnikov z 12 točkami.

TOTIP

2 X 1 2 1 2 1 X 1 X 1

KVOTE: 12 točk: 717.077 lir; 11 točk: 34.662 lir; 10 točk: 3.607 lir.

26. kolo italijanskega nogometnega prvenstva

Nespremenjen položaj v vodstvu in izmenjava mest v kritični coni

Usodna poraza Triestine in Spala ter pomembni uspeh Udineseja, Alessandrije in Torina

Čeprav je dialog med Fiorentino in Milanom na vrhu lestvice še vsej prej kot zaključen, predstavlja borba za rešitev vendarle glavno privlačnost A lige. Poglejmo zato najprej kako so se razvijale stvari na dnu lestvice v 26. kolu.

Predvsem je treba ugotoviti, da se sestav ožje kritične cone ni spremenil. V njej so slej ko prej Torino, Triestina, Spal, Alessandria in Udinese. Spremenil pa se je vrstni red med njimi, v glavnem na škodo Triestine in Spala, ki sta morala odstopiti svoji mesti Udinese in Alessandrii, medtem ko je Torino še vedno na zadnjem mestu če ne upoštevamo angleškega povprečja, ki uvršča na zadnje mesto Triestino. Triestina, Spal in Torino imajo po 18 točk, Udinese in Alessandria pa po 19.

Do teh sprememb je prišlo zaradi nekaterih bolj ali manj nepredvidenih rezultatov, med katerimi izstopa remi Torina v Neaplju in delno tudi zmaga Alessandrie nad visoko kvotiranim Lanerossijem, medtem ko je z zmago Udinese nad Genoo in porazom Spala v Padovi bilo treba vsekakor računati. Isto velja dejansko tudi za poraz Triestine v Rimu, čeprav je bilo upravičeno pričakovanje, da bo spričo resnosti položaja dala Triestina vse od sebe za dosego pozitivnega rezultata, kakršen bi bil tudi že remi.

Kako so igrali? Razen Triestine ki je igrala izpod svojih sposobnosti, in brez potrebne prizadevnosti in borbenosti, so se vse ostale enajstorice iz kritične cone borile srčno, kar velja predvsem za Alessandrio, ki je izbojevala obe točki kljub okrnjeni postavi. Edini gol je dosegel Lorenzi. Udinese je naravnost dominirala nad Genoo, vendar pa je svojo terensko premoč realizirala šele v drugem polčasu s štirimi učinkovitimi goli. Furlansko moštvo je potrdilo svojo trenutno dobro formo in resno težnjo po rešitvi. Torino je dosegel v Neaplju več kot je bilo mogoče, vendar pa ne toliko po lastni zaslugi kot po zaslugi Napolija, ki je še vedno igral pod psihozo uničujoče katastrofe v Rimu pred enim tednom. Spal je bil klub porazu v Padovi boljši nasprotnik. Vsaj tričetrtine igre je prevladoval, toda svoje premoči ni znal realizirati.

Perspektive borbe za rešitev so poslej zelo nejasne, vendar pa je v najtežjem položaju prav Triestina, ki bo morala v preostalih kolih igrati kar 5 tekem na tujih igriščih in samo 3 na domačem.

Na vrhu se položaj bistveno ni spremenil. Tako Fiorentina kot Milan sta požela visoki in zasluženi zmagi. Fiorentina je premagala Bologno na njenem igrišču s 4:0, pri čemer je Petris dosegel 3 gole, Milan pa je na svojih tleh premagal Romo s 4:1. Častni gol za goste je dosegel v zadnji minuti igre Zaglio iz 11-metrovke, Milan pa je vse svoje zadetke dosegel že v prvem polčasu z odlično igro celotne napadalne petorice, predvsem pa Altafinija.

Razlika med obema kandidatoma za naslov državnega prvaka je ostala nespremenjena in vse kaže, da bo direktno srečanje med njima, ki je na vrsti že prihodnjo nedeljo, odločilno.

Inter in Juventus sta si zopet zamenjala mesti. Juventus se je moral na lastnih tleh z dokaj mlačno igro zadovoljiti z remijem proti borbenemu Bariju, ki je poslej praktično že izven nevarnosti, Inter pa je prinesel obe točki iz Genove z zmago nad Sampdorio, čeprav je domača enajstorica vodila po prvem polčasu že z 2:0.

—«»—

Mednarodni nogomet

DUBLIN, 6. — V prvi tekmi za evropski pokal je Irska premagala ČSR z rezultatom 2:0 (2:0). Povratna tekma bo 10. maja v Bratislavi.

* * *

CARIGRAD, 6. — Srečanje med vojaškima reprezentancama Francije in Turčije se je končalo z neodločenim rezultatom 0:0.

* * *

BAYONNE, 6. — Diletantska reprezentanca Francije je premagala diletantsko reprezentanco Anglije z 1:0 (1:0).

* * *

ZUERICH, 6. — V prvi polfinalni tekmi v okviru turnirja nogometnih reprezentanc velesejemskih mest, se bosta 1. maja pomerili v Barceloni Milan in Barcelona. Datum povratnega srečanja še ni bil določen. V ostalih četrtfinalnih tekmah se bodo pomerili: Chelsea in Beograd 29. aprila v Londonu in 13. maja v Beogradu, Union Saint Gilloise in Rim 22. aprila v Bruslju in 13. ali 14.5. v Rimu, Birmingham in Zagreb 6. ali 7. maja v Birminghamu in 24. maja v Zagrebu.

KOSARKA

KAIRO, 6. — V četrtfinalni tekmi za evropski pokal je Akademik iz Sofije premagal Geziro, prvaka Egipta z 69:65 (37:37).

V počastitev petletnice svojega obstoja prirede taborniki Rodu « Modrega vala »

MEDDRUŠTVENO ŠPORTNO TEKMOVANJE

v odbojki in atletiki za moške.

Odbojka: 22., 23. in 24. aprila s pričetkom ob 20. uri.

Atletika: 25. aprila zjutraj ob 9. uri v sledečih disciplinah: tek 80 m, tek čez drn in strn, meta krogle in diska, skoka v višino in daljino.

Ženske bodo tekmovale izven konkurence v odbojki in naslednjih disciplinah: tek 60 m, skoka v višino in daljino, met krogle.

Tekmovanja bodo na stadionu «Prvi maj». — Prijave in pojasnila v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška 20, od 18. do 21. t. m. za odbojko, za atletiko pa do 24. aprila.

Slaba igra na olimpijskem stadionu v Rimu

Poraz Triestine proti Laziu zaradi nezanesljive obrambe

Rumich kriv za dva gola - Lovati v veliki formi

STRELCI: v drugem polčasu v 6' Bravi (L.), v 10' Costariol (L.), v 32' Massei (T.), v 33' Tozzi (L.).

LAZIO: Lovati; Lo Buono, Molino; Carradori, Janich, Tagnin; Bravi, Franzini, Tozzi, Costariol, Prini.

TRIESTINA: Rumich; Tulissi, Brach; Szoke, Bernardin, Rimbaldo; Del Negro Massei, Bresolin, Tortul, Santelli.

SODNIK: Ferrari iz Milana. Koti 10:8 za Lazio. Gledalcev 20 tisoč.

* * *

Triestina v Rimu ni izpolnila pričakovanj in prej bi mogli trditi, da je enajstorica, ki je bila po dveh zaporednih domačih zmagah deležna splošnega zaupanja trenerja in tržaške nogometne javnosti, razočarala. Manjkala ji je predvsem moralna in psihološka kondicija, ki je za tako važna srečanja nujna, razen tega pa so odpovedali nekateri igralci v tehničnem in taktičnem pogledu, kar velja predvsem Szokea, Rimbalda, Tortolu, Del Negra, Bresolina in Rumicha v vratih. Toda kljub temu, bi tržaška enajstorica z večjo pozornostjo v obrambi lahko dosegla neodločen rezultat, saj sta bila vsaj dva od treh golov, ki jih je dosegel Lazio, plod nepotrebnih napak ožje obrambe z Rumichem na čelu. Dejstvo je namreč, da tudi Lazio, ki je nastopil z dvema rezervama v napadu, ni pokazal kdo ve kakšne igre in da bi pri individualnem ocenjevanju dobili njegovi igralci verjetno še nižje ocene kot pa gostje. Poglavje zase je bil Lovati, ki je po dolgem času zopet branil v velikem slogu in že v prvem polčasu ubranil nekaj žog, ki so se zdele že v mreži.

Igra je bila na dokaj nizki kvalitetni stopnji, čeprav ne moremo reči, da ni bila na trenutke zanimiva. Triestina je v samem začetku pojačala obrambo in pustila v napadu samo Bresolina, Del Negra in Santellija. Logično je zato, da je v polju takoj prevzel pobudo Lazio in začel pritiskati na vrata Triestine. V 14' je Tozzi lepo zaposlil Prinija, ki pa je streljal previsoko. Štiri minute pozneje je Rumich s konci prstov dvignil čez prečko nevaren Costariolov strel. V 22' je Costariol ponovno streljal visoko, v 24' pa je Tozzi zapravil ugodno priložnost, ko je izvabil Rumicha iz vrat nato pa toliko časa okleval, da se je medtem Rimbaldo postavil med drogove in odbil njegov strel, ki bi sicer obtičal v nezavarovani mreži.

Pritisk Lazia se je nadaljeval do konca polčasa. Najprej je Tozzi izvedel kazenski strel mimo vrat, nato je Bravi streljal čez prečko, Prini v roke Rumichu, Castariol pa tik pred sodnikovim žvižgom silovito nad prečko. V vsem prvem polčasu je Triestina izvedla samo nekaj izoliranih protinapadov, ki jih je razmeroma solidna obramba skoraj vedno zaustavila, nekajkrat pa so bile nevarne žoge plen izvrstno razpoloženega Lovatija, ki se je izkazal predvsem v 2', ko je v krasni paradi ubranil silovit Masseijev strel po kotu, ki ga je izvedel Del Negro.

Drugi polčas se je začel z dvema zaporednima goloma domačih. Po dveh paradah Rumicha na strela Prinija in Carradorija je v 6' Franzini zaposlil Bravija v globino. Rumich je okleval in žoga je že bila v mreži. 4' pozneje je bil uspešen Costariol z ostrim strelom v gneči.

Triestina je precej ostro reagirala, vendar pa so se njene akcije zaustavljale na robu kazenskega prostora. Najprej je Lo Buono odbil v kot Bresolinov korner, nato pa je Tortul z glavo streljal mimo vrat. V 24' bi domači iz protinapada kmalu dosegli tretji gol ko je Brach v zadnjem trenutku izbil žogo izpred Prinija. V 28' je po akciji Szoke-Massei dobil žogo Santelli in streljal v zunanjo stran mreže.

V 32' je bil Tortul grobo zrušen. Kazenski strel s tričetrtine igrišča je izvedel sam in poslal visoko žogo pred vrata. Nanjo je prvi skočil Massei in jo z glavo usmeril v mrežo. Toda upanja Triestine na izenačenje so trajala samo eno minuto. Tulissi je z roko degažiral žogo proti Bernardinu, toda prekratko tako, da jo je dobil Tozzi, ušel z njo po desni strani in presenetil Rumicha z nizkim diagonalnim strelom.

Usoda Triestine je bila s tem zapečatena in domači so si lahko privoščili luksus, da so v 38' zapravili še eno stodstotno priložnost za gol po krivdi Prinija.

—«»—

Danes trening Triestine v sredo nastop rezerv

Nogometaši Triestine, ki so v nedeljo nastopili v Rimu proti Laziu, so se včeraj v dopoldanskih urah vrnili v Trst. Vsi so v dobri fizični kondiciji in že danes popoldne bodo na občinskem stadionu začeli s vsakodnevnimi treningi za nedeljsko interno srečanje z Alessandrio.

V sredo popoldne bo na tržaškem stadionu tekma za prvenstvo rezerv med Triestino B in Marzottom B.

* * *

Poškodba napadalca Udinese Giacominija je hujša kot se je zdelo sprva. Igralcu so dali včeraj poškodovano desno nogo v mavec zaradi zloma. Mavec bo moral nositi najmanj 15 dni.

—«»—

Papadopoli in Sauer za diletantsko repr.

Dva tržaška nogometaša sta bila vključena med kandidate za državno diletantsko reprezentanco. To sta vratar Libertasa Carlo Papadopoli in desna zveza Ponziane Sauer. Oba morata biti v sredo v Milanu na razpolago tehničnemu komisarju FIGC.

Finale juniorskega turnirja FIFA v Sofiji

Bolgarija prvak turnirja z zmago nad Italijo z 1:0

Madžarska zasedla tretje mesto z zmago nad Vzh. Nemčijo s 6:1

SOFIJA, 6. — Z zmago v finalu mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja FIFA nad Italijo z rezultatom 1:0 (1:0), je Bolgarija osvojila prvo mesto pred Italijo in Madžarsko, ki je v tekmi za tretje mesto premagala Vzhodno Nemčijo s 6:1 (0:1).

Končni vrstni red turnirja je naslednji: **1. Bolgarija, 2. Italija, 3. Madžarska, 4. Vzh. Nemčija itd.**

Finalna tekma je bila na stadionu «Levski» v Sofiji pred več kot 50.000 gledalci.

Prve napade so izvedli Italijani, toda Bolgari so kmalu uredili svoje vrste in prevzeli pobudo. Po vrsti brezuspešnih napadov je v 10' srednji krilec Botev le za las zgrešil cilj z glavo. Italijani so se branili urejeno, vendar pa so v 23' Bolgari dosegli edini in odločilni gol tekme. V centralnem prodoru je leva zveza Kotkov precizno zaposlil krilo Krystova, ki je z glavo poslal žogo v mrežo. Ob bučni podpori gledalcev so Bolgari še naprej vztrajali v napadu, toda obramba Italijanov je bila vedno na mestu.

V drugem polčasu so Italijani zaigrali bolj organizirano in s hitrimi prodori so večkrat nevarno ogrožali vrata Bolgarije. Izenačenje je viselo v zraku in v 3' je bolgarski vratar v skrajnem trenutku odbil žogo, ki jo je streljal Ferrario in ki se je zdela že v mreži. Italijani so poslej prevladovali z izvrstno tehnično igro, vendar pa so se v zadnjih minutah Bolgari otresli njihove premoči in uprizorili serijo napadov, ki pa niso več spremenili rezultata.

Enajstorici sta nastopili v naslednjih formacijah:

Bolgarija: Aleksandrov I.; Aleksandrov II., Manolov; Veličkov, Botev, Kirilov; Sokolov, Jakimov, Kotkov, Krystov.

Italija: Cassani; Noletti; Magazzù; Galeone, Bercellino, Mazzia; Novelli, Cera, Mascalaito, Ferrario, Cella.

Sodil je Avstrijec Steiner.

Po tekmi sta na željo gledalcev obe enajstorici pretekli častni krog. Največ aplavzov sta požela Ferrario in Kotkov, ki sta bila po splošnem mnenju najboljša igralca turnirja. Sledilo je nagrajevanje igralcev. Bolgari so prejeli zlate kolajne, Italijani pa srebrne.

KOLESARSTVO

Benedetti zmagal na dirki po Campagni

NEAPELJ, 6. — Na kolesarski dirki po Campagni, prvi za absolutno italijansko cestno prvenstvo, je v sprintu zmagal Rino Benedetti pred Montijem, Baffijem, Ciampijem, Scudellarom, Defilippisom, Pambiancom, Dantejem, Zorzolijem, Fornaro itd.

245 km dolgo progo so prevozili v času 6.52'15" s povprečno hitrostjo 35,642 km na uro.

BOKS

Dražba za dvoboj Campari - Pravisani

RIM, 6. — Ker niso bile v določenem roku predložene ponudbe za organizacijo dvoboja za italijansko prvenstvo peresne kat. med prvakom Camparijem in izzivalcem Al. Pravisanijem, je FPI razdom dražbo za podelitev pravice za izvedbe organizacije tega dvoboja. Ponudbe morajo biti predložene FPI do 27. t. m.

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu zaključeno

Vse finalne zmage za Azijo Kitajec Jung svetovni prvak

Jugoslavija šesta na svetu - Prihodnje prvenstvo l. 1961 v Pekingu

DORTMUND, 6. — V veliki dvorani Westfallenhalle v Dortmundu se je včeraj končalo svetovno prvenstvo v namiznem tenisu z veliko afirmacijo Azijcev, ki so pobrali vsa prva mesta, medtem ko je Evropa ostala praznih rok. Japonci, ki so na Švedskem leta 1957 osvojili pet zlatih kolajn, so bili tokrat še uspešnejši. Zagotovili so si 6 zlatih kolajn od sedmih možnih. Edino prvo mesto so morali prepustiti Kitajcem v konkurenci posameznikov, kjer je postal svetovni prvak Kitajec Jung.

Svetovno prvenstvo iz l. 1957 je obranil samo japonski mešani par Ogimura-Eguči, vsi ostali prvaki pa so novi.

Najbolj zanimive so bile borbe v konkurenci posameznikov. V finale sta se uvrstila Kitajec Jung, ki je v polfinalu premagal po težki borbi Američana Milesa, ter Madžar Sido, ki je z enakim rezultatom 3:2 strl odpor dosedanjega svetovnega prvaka Japonca Ogimure. Finalno srečanje je nudilo zelo kvalitetno igro in čeprav je Sido vsaj 10 let starejši od svojega nasprotnika in težak čez 100 kg, je vedar igral enako dobro kot njegov 22-letni drobni in gibčni nasprotnik Jung Huo Tung. Toda Kitajec je bil bolj odločen in ziven in potem ko je izgubil prvi niz, je vse tri naslednje odločil v svojo korist.

Tehnični rezultati v finalu so bili naslednji:

Moški — posamezno: Jung (Kit.) - Sido (Madž.) 3:1 (19-21, 21:12, 21:15, 21:14).

Ženske — posamezno: Matsuzaki (Jap.) - Eguči (Jap.) 3:1 (21:18, 18:21, 21:7, 21:19).

Dvojice — moški: Ogimura-Marukami (Jap.) - Stipek-Pinanonski (ČSR) 3:2 (17:21, 18-21, 21:19, 21:19, 21:14).

Dvojice — ženske: Nambu-Jamazumi (Jap.) - Eguči-Matsuzaki (Jap) 3:0 (21:12, 21:15, 21:14).

Mešane dvojice: Ogimura-Eguči (Jap.) - Marukami-Matsuzaki (Jap.) 3:0 (21:14, 21:17, 21:14).

V finalu tolažilnega turnirja moških je Jugoslovan Franc izgubil proti Irancu Bozorgzaku z 2:0.

Prihodnje svetovno prvenstvo bo l. 1961 v Pekingu.

Na kongresu Mednarodne namiznoteniške zveze v Dortmundu so po doseženih rezultatih sestavili uradni vrstni red držav. Pri moških je prva Japonska, 2. Madžarska, 3. Kitajska, 4. Vietnam, 5. Švedska, 6. Jugoslavija, 7. ČSR itd., pri ženskah pa prva Japonska pred Madžarsko, Korejo, Anglijo, Italijo itd.

Po zaključenem prvenstvu so Japonci povabili ekipo vanško moštvo na gostovanje na Japonsko. V Dortmundu so se tudi dogovorili, da bo dvoboj med Jugoslavijo in ČSR 5. in 6. novembra v Mariboru.

ATLETIKA

Mihalič četrti na crossu v Belgiji

BRUSELJ, 6. — Na mednarodnem crossu v Saint Lambertu v Belgiji je zmagal Belgijec Relants, Jugoslovan Mihalič pa se je uvrstil na 4. mesto. Zmagovalec je prekel 10 km dolgo progo v času 31'24"0, Mihalič pa v 31'31". Plasma ostalih Jugoslovanov Subotič 8., Ivanović 10. Moštvi je zmagala Belgija pred Marokom in Jugoslavijo. Sodelovalo je 42 atletov iz 10 držav.

* * *

PARIZ, 6. — Na mednarodnem crossu v Parizu je zmagal med moškimi Poljak Chromik, pri ženskah pa Rusinja Janvereva.

—«»—

Mimoun in Mihalič na maratonu v Padovi

PADOVA, 6. — V okviru prireditve v času padovanskega mednarodnega velesejma, ki v okviru olimpijskih prireditev FIDAL, bo v Padovi 7. junija maratonski tek na klasični dolžini okrog 42 km z udeležbo vseh italijanskih olimpijskih kandidatov in nekaterih najboljših evropskih specialistov. Med povabljenimi bo zmagovalec iz Melbourna Francoz Mimoun, Jugoslovan Franc Mihalič ter najboljši nemški, avstrijski in švicarski maratonci. Proga bo vodila od Rusano del Grappa do Padove. Start bo okrog 18. ure, prihod na cilj pa je predviden okrog 21. ure.

—«»—

Meconi 17,97 m toda z lažjo kroglo?

PALERMO, 6. — Na atletskem mitingu v Palermu je italijanski metalec krogle Meconi dosegel rezultat 17,97 m, ki predstavlja nov italijanski rekord. Po neuradnih vestih pa ta rekord ne bo priznan, ker naj bi krogla ne imela predpisane teže 7,257 kg.

Na istem mitingu je Consolini vrgel disk 53,38 m daleč.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska tiskarski zavod ZTP - Trst

Jugoslovansko nogometno prvenstvo

Vojvodina se približuje Crveni zvezdi v vodstvu

Dinamo - Crv. zvezda po slabi igri brez gola. Tesna domača zmaga Rijeke. Poraz Odreda v Tuzli

V 15. kolu zvezne lige jugoslovanskega nogometnega prvenstva je vladalo največje zanimanje za zagrebško - beograjski derby med Dinamom in Crveno zvezdo, ki je privabil na stadion v Maksimiru rekordno število 40.000 gledalcev. Toda srečanje ni uresničilo pričakovanj. Igra je bila obojestransko slaba in polna napak in čeprav je imel Dinamo skoraj ves čas igre terensko premoč, neodločen rezultat vendarle odgovarja poteku igre. Pri Dinamu se je odlikovala vsa krilska vrsta, posebno pa Šantek in Crnković, na katero bodo lahko sestavljalci državne reprezentance za srečanje z Madžarsko računali z vso gotovostjo. Pri Crveni zvezdi je zadovoljil Beara v vratih, v napadu pa mladi in mnogo obetajoči Moravič.

Neodločeno z rezultatom 1:1 se je končal tudi dvoboj med Partizanom in Sarajevom, ki je v prvem polčasu celo vodil, v vseh ostalih srečanjih pa so zmagali gostitelji in nekateri med njimi celo z visokimi rezultati. Tako je novosadska Vojvodina z odlično igro premagala Budučnost s 5:0. Najboljšega strelca je imela v Rajkovu, dobra v napadu pa sta bila tudi Ivoš in Bena. Po lepih uspehih v zadnjih kolih predstavlja poraz Hajduka v Sarajevu proti Železničarju s 3:0 pravo presenečenje. Zmaga Radničkega nad Veležem s 4:1 je bila zaslužena in prav tako tudi tesna zmaga Rijeke nad Vardarjem. Tekma na Kantridi je bila zanimiva in lepa samo v prvem polčasu, v drugem pa je bila monotona in slaba. Za Rijeko je bil uspešen Demić.

Rezultati: Rijeka - Vardar 1:0, Vojvodina - Budučnost 5:0, Radnički - Velež 4:1, Dinamo - Crv. zvezda 0:0, Železničar - Hajduk 3:0, Partizan - Sarajevo 1:1.

Lestvica:

Crv. zvezda	15	10	1	4	34:14	21
Vojvodina	15	9	1	5	29:15	19
Partizan	15	7	3	5	24:25	17
Rijeka	15	6	4	5	21:22	16
Hajduk	15	6	4	5	21:22	16
Radnički	15	7	1	7	27:20	15
Dinamo	15	6	3	6	19:17	15
Budučnost	15	5	4	6	16:28	14
Železničar	15	6	1	8	20:19	13
Velež	16	6	1	8	19:27	13
Sarajevo	15	4	4	7	12:20	12
Vardar	15	4	1	10	14:27	9

V zahodni skupini druge zvezne lige je vodilna tuzlanska Sloboda precej lahko zmagala nad ljubljanskim Odredom, čeprav je Odred posebno v drugem polčasu zaigral zelo dobro. Rezultat 3:1 je previsoko izražen. Položaj Odreda se je poslabšal tudi zaradi nepredvidene zmage Borova nad Trešnjevko.

Rezultati: Lokomotiva - Borac 1:5, Borovo - Trešnjevka 2:1, Šibenik - Proleter 2:4, Elektrostroj - Zagreb 4:4, Sloboda - Odred 3:1.

Lestvica:

Sloboda	14	9	2	3	29:11	20
Split	13	7	2	4	29:21	16
Lokomotiva	13	7	2	4	26:20	16
Borac	14	6	3	5	22:16	15
Zagreb	13	6	2	5	24:23	14
Trešnjevka	14	5	3	6	18:20	13
Šibenik	14	4	5	5	20:25	13
Elektrostroj	14	3	7	4	20:27	13
Proleter	14	4	4	6	28:21	12
Odred	13	3	3	7	13:21	9
Borovo	14	4	1	9	19:33	9

V slovenski conski ligi je mariborski Branik z domačo zmago nad celjskim Kladivarjem s 5:4 obdržal prvo mesto pred Rudarjem, ki je nasul Jesenicam kar 6 golov. Maribor je dosegel pomembno zunanjo zmago v Izoli, v ostalih srečanjih pa so zmagala domača moštva.

Rezultati: Ljubljana - Sobota 5:1, Krim - Slovan 3:0, Branik - Kladivar 5:4, Izola - Maribor 1:2, Rudar - Jesenice 6:2, Triglav - Grafičar 5:2.

Lestvica:

Branik	15	11	2	2	52:19	24
Rudar	15	10	3	2	42:18	23
Maribor	15	8	5	2	31:25	20
Ljubljana	15	8	3	4	31:21	19
Kladivar	15	7	3	5	34:32	17
Krim	15	7	2	6	30:24	16
Sobota	15	4	2	7	54:45	14
Izola	15	4	5	6	20:26	13
Triglav	15	4	4	7	25:30	12
Grafičar	15	3	5	7	23:37	11
Slovan	15	0	5	10	14:43	5
Jesenice	15	2	1	12	17:53	5

ATLETIKA

PADOVA, 6. — Na atletskem mitingu v Padovi je Berruti pretekel 100 m v izvrstnem času 10"4, Carlo Lievore pa je zalučal kopje 77,37 m daleč.

Južnoameriško nogometno prvenstvo

Argentina zmagovalec po remiju z Brazilijo

Poraz Brazilije je preprečil samo izvrstni vratar Gilmar

BUENOS AIRES, 6. — Argentina je osvojila nogometno prvenstvo Južne Amerike. V odločilni tekmi je igrala neodločeno 1:1 z Brazilijo, kar ji je pri točki prednosti zadoščalo za prvo mesto. S tem se je Argentina vsaj delno oddolžila za neuspeh na lanskem svetovnem prvenstvu na Švedskem.

Končna zmaga Argentine je zaslužena. Do srečanja z Brazilijanci je premagala vse svoje nasprotnike in si tudi zagotovila razliko v golih. Njena igra ni vsebovala v bistvu nobenih novih elementov. Bila je še vedno tipično južnoameriška, prijetna za oko in tehnično na izredni višini zato pa manj praktična in rentabilna. Glavna odlika argentinskih nogometašev pa je bila psihična pripravljenost, ki jim je tudi največ pomagala prav v srečanju z Brazilijanci, ki so bili nasprotno moralno na tleh.

V srečanju z Brazilijanci so imeli Argentinci absolutno premoč v prvem polčasu in jo tudi realizirali v 42' s Pizzutijem. Začetek drugega polčasa je pripadal nasprotnikom, za katere je v 13' izenačil Pele, ki pa je igral znatno slabše kot na vseh prejšnjih tekmah. V zadnjih desetih minutah so spet prevladovali Argentinci in le odlični vratar Gilmar je preprečil njihovo zmago. Enajstorici sta nastopili v naslednjih postavah:

Argentina: Negri; Griffa, Murua; Lombardo, Cap, Mourino; Nardiello, Pizzuti, Sosa, Valla, Belen.

Brazilija: Gilmar; Santos, Bellini; Coronel, Dino, Orlando; Garincha, Didi, Valentin, Pele, Chinezinho.

Končna lestvica prvenstva

Argentina	6	5	1	0	19:5	11
Brazilija	6	4	2	0	17:7	10
Paragvaj	6	3	0	3	12:12	6
Peru	6	1	3	2	12:12	5
Cile	6	2	1	3	9:14	5
Urugvaj	6	2	0	4	15:14	4
Bolivija	6	0	1	5	4:23	1

TONE RESEN

5.

NAZAJ NI POTI

«Na mene, takrat najbrž nisi mislila več.»

«Če ti povem odkrito — ne. Ti si bil takrat že proč. Vse kar je bilo med nama je spadalo v preteklost. Jaz pa sem živela samo za prihodnost. In prepričana sem bila, da ni več ovire, ki nama bi z Dušanom mogla preprečiti srečo...»

«In vendar?» jo je vprašujoče prekinil.

Počasi mu je odgovorila: «Nisva se poročila. Usoda nama je preprečila izpolnitev načrtov...»

Ves zavzet ji je naglo rekel: «Oprosti, da te takoj nekaj vprašam. Še misliš na možitev z njim?»

Napeto je čakal na njen odgovor.

«Ne, ne mislim. Niti z njim niti ne s kom drugim», mu je počasi odgovorila.

«Tega gotovo nisi povedala iskreno,» ji je oporekal. «Dekle v tvojih letih. Če doživi še tako razočaranje...»

«Ne Stanko, nobeno razočaranje ni po sredi. Sicer pa, prosim te, ne govoriva več o tem. Povej mi rajši ti kaj o sebi. Komaj se vrneš po štirih, petih letih, pa zaideva na take pogovore. Povej rajši kaj si videl po svetu, kaj si delal, kakšna dekleta si imel...»

«Ne Tanja, ne govori tako Vse to ni važno. Zdaj ko te spet vidim, zdaj, ko se meniva o teh rečeh, se mi zdi, kot da se vsa preteklost obuja v meni. Razumeš? Zdi se mi, kot da je spet zaživelo v meni vse tisto, kar sem nekoč občutil do tebe. Če mi verjameš, povsem odkrit sem, še vedno si mi zelo všeč... Oprosti, tako je pač...»

«Prosim te, ne govori mi tega.»

«Zakaj ne. Mislim, da tebi lahko povem to, kar čutim.»

«Se ti zdi, da se nisem nič spremenila?»

«Malo si se prav gotovo,» ji je dejal z nasmehom, spričo njenega sproščenega govorjenja. «Malo si se, toda dosti ne. Res, postala si bolj resna, tvoj obraz je dobil drug izraz. Rekel bi, da je bolj poduhovljen, bolj plemenit.